

ПРИКАЗ

29.03.2017

г.Казань

БОЕРЫК

№ 60/2-нр

“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә “Агросәнәгать комплексын үстерүнең региональ программаларының максат күрсәткечләренә ирешүгә ярдәм итү өчен Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү һәм бүлү турында” 2016 елның 30 декабрдәге 1556 номерлы карарын үтәү максатыннан һәм Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгы белән Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенә иң югары башкарма органы арасында төзелә торган 2017 елның 21 февралдәге 082-08-077 номерлы Россия Федерациясе субъекты бюджетына федераль бюджеттан субсидияләр бирү турында килешүгә нигезләнеп,

б о е р ы к б и р э м:

1. “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасын расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә конкурс үткәру турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

3. Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының (алга таба – Министрлык) муниципаль районнардагы Авыл-хужалыгы һәм азык-төлек идарәләре башлыкларына “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын мәгълүмат белән тәэмин итүгә булышлык күрсәтергә.

4. Министрлыкның Финанс бүлеге башлыгы М.А. Мөхмүтовка Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмәдә каралган билгеләнгән лимитлар чикләрендә акчаларның үз вакытында алынуын тәэмин итәргә.

5. Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының түбәндәге боерыкларын үз көчләрен югалткан дип танырга:

“2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы;

“ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2015 елның 21 маендагы 108/2-пр номерлы;

“ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2015 елның 3 июнендәге 122/2-пр номерлы;

“ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2015 елның 19 июнендәге 131/2-пр номерлы;

“Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгы белән расланган Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында” 2016 елның 11 мартындагы 32/2-пр номерлы;

“Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына үзгәрешләр кертү хакында” 2016 елның 11 мартындагы 34/2-пр номерлы;

“Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына 2 нче кушымтага үзгәрешләр кертү хакында” 2016 елның 10 маендагы 96/2-пр номерлы;

“Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында

катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы боерыгына 2 нче кушымтага үзгәрешләр кертү хакында” 2016 елның 16 августындагы 152/2-пр номерлы.

6. Боерыкның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемә алам.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры
урынбасары – министр

М.Г.Әхмәтов

2017 елның 29 мартындагы
60/2-пр номерлы
ТР Авыл хужалыгы һәм азык-
төлек министрлыгы боеры белән
расланды

**“2017 - 2020 елларга ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА КРЕСТЬЯН
(ФЕРМЕР) ХУЖАЛЫКЛАРЫ БАЗАСЫНДА ГАИЛӘ ТЕРЛЕКЧЕЛЕК
ФЕРМАЛАРЫН ҮСТЕРҮ”**

ВЕДОМСТВО ПРОГРАММАСЫ

Казан – 2017

Эчтәлек

Программа паспорты	3
1 бүлек Проблемага характеристика һәм аны хәл итү зарурлыгы	6
2 бүлек Программаның максатлары һәм бурычлары	7
3 бүлек Кирәкле ресурсларга ихтыяжларны нигезләү	7
4 бүлек Көтелгән нәтижәләр һәм максат күрсәткечләре	8
5 бүлек Программа чараларының исемлеге һәм тасвирламасы	9
6 бүлек Программаны гамәлгә ашыру сроклары	12
7 бүлек Программа чараларын гамәлгә ашыруның социаль һәм икътисадый нәтижәләренә фараз	12
8 бүлек Программа нәтижәләлеген бәяләү	13
9 бүлек Программаны гамәлгә ашыруга идарә итү системасы	14
1 нче кушымта	15
2 нче кушымтам	16

ПАСПОРТ

Программа исеме	“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасы (алга таба – Программа)
Программа эшләү турында карар кабул итү датасы (аны раслау датасы, тиешле норматив актының исеме һәм номеры)	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2013 – 2020 елларга Татарстан Республикасында авыл хужалыгын үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарларын жайга салу” дәүләт программасын раслау турында” 2013 елның 8 апрелендәге 235 номерлы карары
Программаның дәүләт заказчысы-координаторы	Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (алга таба – Министрлык)
Программаның максаты һәм бурычлары	<p>Программа максаты: Авыл халкының яшәү дәрәжәсен яхшырту, шәһәр һәм авыл халкын үзбездә житештерелгән терлекчелек продукциясе белән тәмин итү.</p> <p>Программа бурычлары:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Крестьян (фермер) хужалыклары базасында заманча югары технологияле гаилә терлекчелек фермалары санын арттыру, аларны алга таба үстерү һәм Татарстан Республикасы территориясендә жәелдерү; 2. Авыл хужалыгы продукциясен житештерүне арттыру, авыл халкын үз шогыльләре белән тәмин итү һәм даими өстәмә эш урыннары булдыру; 3. Төрле төрдәге терлек һәм кош-кортларның баш исәбен арттыру

Программа чараларына характеристика	<p>Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруга юнәлтелгән чаралар комплексы үз эченә түбәндәгеләрне ала:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләү; 2. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү; 3. Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча житештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү; 4. Терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән жиһазлау, шулай ук аларны монтажлау; 5. Терлекчелек фермаларында нәсел терлеген һәм товар терлек булдыру
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	<p>2017 ел – 30 гаилә фермасын төзү, 90 эш урынын булдыру; 2018 ел – 30 гаилә фермасын төзү, 90 эш урынын булдыру; 2019 ел – 30 гаилә фермасын төзү, 90 эш урынын булдыру; 2020 ел – 30 гаилә фермасын төзү, 90 эш урынын булдыру;</p>

<p>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы</p>	<p>Гаилә терлекчелек фермаларын үстерү буенча гамәлгә ашыруга чыгымнар күләме барлығы 1036 млн. сум тәшкит итәчәк, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2017 елда – 259 млн. сум; 2018 елда – 259 млн. сум; 2019 елда – 259 млн. сум; 2020 елда – 259 млн. сум;</p> <p>федераль бюджеттан – 400 млн. сум, шулардан еллар буенча:</p> <p>2017 елда – 100 млн. сум; 2018 елда – 100 млн. сум; 2019 елда – 100 млн. сум; 2020 елда – 100 млн. сум;</p> <p>Татарстан Республикасы бюджетыннан – 220 млн. сум, шулардан еллар буенча:</p> <p>2017 елда – 55 млн. сум; 2018 елда – 55 млн. сум; 2019 елда – 55 млн. сум; 2020 елда – 55 млн. сум;</p> <p>жәлеп ителгән акчалар – 416 млн. сум, шулардан еллар буенча:</p> <p>2017 елда – 104 млн. сум; 2018 елда – 104 млн. сум; 2019 елда – 104 млн. сум; 2020 елда – 104 млн. сум;</p>
<p>Программаны гамәлгә ашырудан көтелә торган ахыргы нәтижеләр һәм социаль-икътисадый нәтижелелек күрсәткечләре</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләрне тәэмин итәчәк:</p> <p>КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларының 120 берәмлеккә артуын; сөт житештерү күләмнәренең елына 3 120 мең тоннага артуын; ит житештерү күләмнәренең елына 90,1 тоннага артуын;</p> <p>Программаны гамәлгә ашыру чорында сыерларның баш исәбе 2400 башка артуны; булдырылган эш урыннары санының кимендә 360 булуын.</p>

Программаның төп төшенчәләре

Гаилә терлекчелек фермасы – Татарстан Республикасы территориясендә

теркэлгән, туганлык җепләре белән бәйләнгән һәм авыл хужалыгы терлеген һәм кош-кортны үрчетү һәм асрау эшчәнлеген бергә башкаручы хужалык башлыгының һәм эгъзаларының (башлыкның үзен кертеп, кимендә ике) шәхси катнашуына нигезләнгән, теркәлү датасыннан башлап 24 айдан күбрәк вакыт дәвамында эшчәнлек алып барган крестьян (фермер) хужалыгы (алга таба – КФХ);

гаилә терлекчелек фермасын үстерү – гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү, шул исәптән аны проектлау, жиһазлар, техника һәм авыл хужалыгы терлеге белән комплектлау;

гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант – Татарстан Республикасы авыл җирлекләре территориясендә һәм авылара территорияләрдә КФХ төзү һәм үстерү максатларында Программа нигезендә дәүләт ярдәменен башка юнәлешләре кысаларында капланмый торган чыгымнарны финанслашу өчен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы Казна департаментының территориаль бүлегендә ачылган КФХ башлыгы хосусый счётына Татарстан Республикасы бюджетыннан күчәрелә торган акчалар, шул исәптән түбәндәгеләр өчен:

гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләүгә;

гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүгә; терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча производство объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүгә;

гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән жиһазлау, шулай ук аларны монтажлау;

терлекчелек фермаларында нәсел терлеген һәм товар терлек булдыруга.

1 бүлек. Проблемага характеристика һәм аны хәл итү зарурлыгы

Соңгы унъеллыкларда авыл халкы саны кимү динамикасы сакланып кала, Федераль дәүләт статистика хезмәтенен Татарстан Республикасы буенча территориаль органы мәгълүматлары буенча алар 2015 елда республика халкының гомуми саныннан 23,6 процент тәшкил итте, чагыштырып карау өчен 1995 елда – 27,1 процент.

“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасы авыл җиренең яшәү өчен кызыктырырлык булуын арттыру, авыл халкының үз-үзенә шөгыл табуын тәмин итү, авыл яшьләренең эшкә карата булган активлыгын арттыру, авылча яшәү рәвешен саклап калу максатларында эшләнә.

Авил хужалыгы җитештерүендә кадрлар составын ныгыту, кече эшкуарлыкны үстерү һәм яңа эш урыннары булдыру, авыл яшьләренең кызыксынучанлыгын һәм эш белән тәмин ителүен арттыру максатларында Программада КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларына ярдәм чаралары комплексы тәкъдим ителә.

Халыкның шәхси ярдәмче хужалыклары (алга таба – ЛПХ) секторында кимендә 10 сыеры булган хужалыклар барлыкка килде, алар товар продукцияне житештерү юнәлешендә эшлиләр. Алар хәзер үк терлекчелек продукциясе күләме буенча кайбер фермер хужалыкларыннан алга киттеләр. Чынлыкта исә гаилә терлекчелек фермалары үзләре кредит, лизинг, эшкәртү һәм башка оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр төзи алу мөмкинлекләре булмаган ЛПХ базасында оеша.

КФХ базасында гаилә терлекчелек фермасын тозегәндә шактый житди проблемалар барлыкка килә: башлангыч капитал житәрлек түгел, залогка куя торган мөлкәтнең житәрлек булмавы аркасында алар кредит алып булмый, шулай ук хужалык корылмаларын проектлауга, аларны инженерлык челтәрләренә тоташтыруга, лизинг түләүләре буенча башлангыч кертемнәр түләүгә һәм башкаларга зур чыгымнар таләп ителә.

КФХның терлекчелекне үстерүдә билгеле бер потенциалы бар һәм алар эре предприятиеләр эшчәнлегә файда китерми торган яисә бөтенләй мөмкин булмаган базар кырында эшлиләр. Кече предприятиеләр тизрәк яраклаша алалар, капиталның чагыштырмача югары әйләнешен башкаралар. Аларны берләштергәндә якындагы сәүдә нокталарына, гомуми белем бирү учреждениеләренә һәм сәламәтлек саклау учреждениеләренә сату өчен продукцияне зур булмаган күләмнәрдә житештерә торган эшкәртү пунктын төзү мөмкинлекләре күбрәк була. Мәсәлән, чит илдә сөт эшкәртә торган предприятиеләрнең күбесе кооперативлар рәвешендә төзелгән һәм шуның нәтижәсендә фермер керемне сөт тапшырудан алмый, ә эшкәртү производствосы табышыннан ала.

2 бүлек. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программа максаты:

авыл халкының яшәү дәрәжәсен арттыру, шәһәр һәм авыл халкын үзебездә житештерелгән терлекчелек продукциясе белән тәэмин итү.

Программа бурычлары:

1. КФХ базасында югары технологияле заманча гаилә терлекчелек фермалары санын арттыру, аларны алга таба үстерү һәм Татарстан Республикасы территориясендә жәелдерү;

2. Авыл хужалыгы продукциясен житештерүне арттыру, авыл халкының үзенә шөгиль табуын тәэмин итү һәм өстәмә рәвештә даими эш урыннары булдыру;

3. Төрле төрдәге терлек һәм кош-кортларның баш исәбен арттыру.

3 бүлек. Кирәкле ресурсларга ихтыяжларны нигезләү

2017 – 2020 елларга программаны гамәлгә ашыруга чыгымнар күләме барлығы 1036 млн. сум тәшкил итәчәк, шул исәптән:

федераль бюджеттан – 400 млн. сум;

Татарстан Республикасы бюджетыннан – 220 млн.сум;
жәлеп ителгән акчалардан – 416 млн.сум.

Программаны финанслау быелгы елга һәм план чорына Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджетлары турында ел саен кабул ителә торган законнар нигезендә башкарыла.

2017 – 2020 елларда КФХ башлыкларына грантларның гомуми суммасы 620 млн. сум тәшкил итәчәк, шул исәптән Татарстан Республикасы бюджетыннан 220 млн. сум (1 нче кушымта).

Әлеге Програмада каралган барлык чараларны финанслау Программаны гамәлгә ашыруның барлык срогы дәвамында башкарыла.

4 бүлек. Көтелгән нәтижеләр һәм максат күрсәткечләре

Кимендә 120 гаилә терлекчелек фермасы дәүләт ярдәме белән үзләренә КФХ үстерү проектларын гамәлгә ашыра алачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру түбәндәге нәтижеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк:

1. Кимендә 360 эш урынын булдыру өчен шартлар тудыру (бер КФХга кимендә өч эш урыны).

2. Тәэмин итү – сату һәм эшкәртү тармакларында авыл хужалыгы кулланучылар кооперациясен үстерү.

3. Авыл территорияләрен тотрыклы үстерү һәм үзләштерү өчен, шулай ук авыл жирлегендә урнашуның хәзерге системасын саклап калу өчен шартлар тудыру.

4. Гаилә эшқуарлыгына ярдәм итү һәм авыл жирлегендә урнашкан яшәү рәвешен саклап калу рәвешендә социаль нәтижә алу.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның максат күрсәткечләре түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

үзләренә гаилә терлекчелек фермаларын төзү һәм үстерү проектларын дәүләт ярдәме белән гамәлгә ашырган КФХ саны;

өстәмә рәвештә булдырылган даими эш урыннары саны.

Гаилә фермаларын файдалануга кергү

Эшчәнлек юнәлеше	КФХ саны, берәмлек				
	2017	2018	2019	2020	Дүрт елга барлыгы
сөт житештерү	12	12	12	12	48
мөгезле эре терлекне симертү	11	11	11	11	44
сарык фермалары	3	3	3	3	12
кош-корт сарае	3	3	3	3	12

ат фермалары	1	1	1	1	4
Барлыгы:	30	30	30	30	120

Терлекнең баш исәбе һәм терлекчелек продукциясе күләме арту

Терлек төре	Уртача 1 фермага, баш	Бер елга баш исәбе арту, баш	Бер елга терлекчелек продукциясе житештерү
сыерлар	50	600	Сөт – 3120 мең тонна
үгезләр	100	1100	Ит – 275 тонна
сарыклар	300	900	Ит – 28,5 тонна
кош-корт	10 200	30 600	Ит – 51,6 тонна
атлар	200	200	Ит – 10 тонна

5 бүлек. Программа чараларының исеме һәм тасвирламасы

КФХ базасында төзелгән, Программада катнаша торган гаилә терлекчелек фермасы шулай ук республиканың башка программа чараларында катнаша ала, ләкин берүк чыгымнарны төрле дәрәжәдәге бюджетлар исәбеннән икеләтә финанслау рөхсәт ителми.

Программага комплексы дәүләт ярдәмен тәмин итү өчен гаилә терлекчелек фермаларына ярдәм итү буенча түбәндәгеләр карала:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2013 – 2020 елларга Татарстан Республикасында авыл хужалыгын үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарларын жайга салу” дәүләт программасын раслау турында” 2013 елның 8 апрелендәге 235 номерлы карары белән расланган “2013 – 2020 елларга Татарстан Республикасында авыл хужалыгын үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарларын жайга салу” дәүләт программасы кысаларында гамәлгә ашырыла торган чаралар:

озак вакытка инвестиция кредитлары бирү, шул исәптән авыл хужалыгы кулланучылар кредит кооперативларыннан алынган банк инвестиция кредитларын һәм заемнарын субсидияләү;

гаилә терлекчелек фермалары житештерә торган авыл хужалыгы продукциясен сатуны оештыру;

авыл хужалыгы кулланучылар кредит кооперативларыннан алынган кыска вакытлы (2 елга кадәр) банк кредитларын һәм заемнарын субсидияләү.

2. Авыл хужалыгы техникасы, жиһазлары һәм терлеге лизинглары буенча кертемнәрнең бер өлешен катлау. Чара “Кече һәм урта эшкүарлыкка, крестьян (фермер) хужалыкларын да кертеп, дәүләт ярдәме максатларында Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү

һәм бүлү турында” 2014 елның 30 декабрдәгә 1605 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары кысаларында жиһазларны лизингка алу шартнамәләре буенча беренче түләүләргә түләүгә максатчан субсидияләргә бирүне үз эченә ала;

3. КФХ башлыктары алган кредитлар һәм заемнар буенча эшқуарлыкка ярдәм фондларынан (“Татарстан Республикасының Гарантия фонды” коммерциясез оешмасы) йөкләмәләр алу һәм гарантияләр бирү;

4. Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2014 елның 15 июлдәгә 598 номерлы карары белән расланган “2014 – 2017 елларга һәм 2020 елга кадәргә план чорына авыл территорияләрен тотрыклы үстерү” федераль максатчан программасы кысаларында КФХ башлыктарының житештерү һәм социаль объектларына инженерлык-техник инфраструктурасын төзү һәм ремонтлау;

5. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә булышлык күрсәтү өчен КФХ башлыктары, әгәр торак шартларын яхшыртуга мохтаж булсалар, “2014 – 2017 елларга һәм 2020 елга кадәргә план чорына авыл территорияләрен тотрыклы үстерү” федераль максатчан программасы кысаларында гамәлгә ашырыла торган торак шартларын яхшырту программаларына кертеләләр.

6. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерергә теләгән гражданның Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының Татарстан Республикасы муниципаль районнарындагы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәләре (алга таба – Идарә) белгечләре тарафыннан консультация бирү хезмәтләрен күрсәтү.

7. Гаилә терлекчелек фермаларын үстерү инфраструктурасын булдыру өчен Татарстан Республикасы Хөкүмәте агробизнес өлкәсендә авыл хужалыгын үстерү буенча Дәүләт программалары һәм төбәк программалары гамәлләрендә КФХ башлыктарының катнашуын тәмин итә. Жирләргә булуы турында мәгълүмат һәркем өчен ачык була.

Россия Федерациясе Авыл хужалыгы министрлыгы (алга таба – Россия Авыл хужалыгы министрлыгы) чараларны, “Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү турында” республика заявкаларына һәм төзелгән Килешүләргә нигезләнеп, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2014 елның 14 июлдәгә 717 номерлы карары белән расланган 2013 – 2014 елларга авыл хужалыгын үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чималы һәм азык-төлек базарларын жайга салу буенча дәүләт программасы кысаларында финанслаша. Финанслашу “Агросәнәгать комплексын үстерүнең региональ программалары максат күрсәткечләренә ирешүгә ярдәм итү өчен Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү һәм бүлү турында” 2016 елның 30 декабрдәгә 1556 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән билгеләнгән шартларга ярашлы рәвештә һәм лимитлар кысаларында башкарыла.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү турында нигезләмә, гариза бирүчеләргә Программада катнашучылар составына кертү турында карар кабул итү тәртибен үз эченә алган КФХ башлыктарын сайлап алу буенча конкурс үткәру тәртибе, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүгә крестьян

(фермер) хужалыклары проектларын сайлап алу буенча конкурс комиссиясе составы, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүгә гаризаларны карау буенча конкурс комиссиясе каршындагы экспертлар советы составы Министрлык боерыгы белән расланалар. Министрлык Програмада катнашучыларны сайлап алуга конкурс игълан итә, аны үткәру тәртибен һәм срокларын билгели.

Сайлап алуда катнашу өчен КФХ башлыгы, Програмада катнашучыларга карата куелган таләпләргә туры килүен раслый торган документларны һәм 2 нөсхәдә теркәлгән документларның исемлеген беркетеп, конкурс комиссиясенә гариза бирә. Документларны кабул итү турында тамга салынган бер нөсхә – КФХ башлыгында, икенчесе – конкурс комиссиясе секретарендә кала.

Гаилә терлекчелек фермаларын сайлап алуны Министрлык тарафыннан төзелгән конкурс комиссиясе Россия Авыл хужалыгы министрлыгы тәкъдимнәренә ярашлы рәвештә гамәлгә ашыра.

Крестьян (фермер) хужалыгын үстерүгә грантның максималь күләме Министрлык боерыгы белән раслана. Грант суммасы конкурс комиссиясе тарафыннан КФХ башлыгының үз акчалары, кредит яки проектка кертелгән акчаларның булуын исәпкә алып билгеләнә. Чыгымнар планын, шул исәптән грант бирү суммасы чикләрендә үзгәртү конкурс комиссиясе белән килештерелергә тиеш.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар түбәндәге программа чараларын башкаруга тотылырга тиеш:

1. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләү;

2. Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү;

3. Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча житештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү;

4. Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән жиһазлау (моца үсемлекчелек продукциясен житештерү өчен билгеләнгән авыл хужалыгы техникасы керми), шулай ук аларны монтажлау;

5. Авыл хужалыгы терлекләрен сатып алу.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантларны тоту расланган чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исеме буенча 18 ай эчендә КФХ үз акчаларының һәм түбәндәгеләрнең нисбәтен исәпкә алып башкарыла: Россия Федерациясе бюджеты һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән иң күбе 60 проценты һәм КФХ үз акчалары исәбеннән кимендә 40 проценты. КФХ үз акчалары сыйфатында субсидияләнмәгән кредитларның иң күбе 30 проценты күрсәтелә ала.

Конкурс сайлавын узган Програмада катнашучы әлеге Программаның 2 нче кушымтасында каралган форма буенча расланган үрнәктәге сертификат ала.

Министрлык акчаларның Програмада катнашучыларга барып житүен һәм алар тарафыннан максатчан сарыф ителүен тикшереп торуну тәмин итә. Моның

өчен Министрлык гайлә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирүне Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча территориаль органы аша башкара.

КФХ башлыгына гайлә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант аның эшчәнлегенә бөтен чоры дәвамында бер генә тапкыр бирелергә мөмкин.

6 бүлек. Программаны гамәлгә ашыру сроклары

Программа 2017 – 2020 елларда гамәлгә ашырыла һәм “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гайлә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында катнашу өчен крестьян (фермер) хужалыкларын сайлап алу конкурсы турында” 2015 елның 12 мартындагы 37/2-пр номерлы Министрлык боекыгы белән расланган “2015 – 2017 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гайлә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасының дәвамы булып тора.

7 бүлек. Программа чараларын гамәлгә ашыруның социаль һәм икътисадый нәтижеләренә фараз

Программа чараларын гамәлгә ашыру авыл хужалыгы өлкәсендә стратегик максатларга ирешергә, әйтик, авыл хужалыгының финанс тотрыклылыгына һәм аны модернизацияләүгә нигезләнеп үзәбезнең авыл хужалыгы продукциясенә конкуренция тудыра алу чанлыгын арттыруга, авыл территорияләрен тотрыклы үстерүгә, авыл халкын эш белән тәмин итүне һәм аларның тормыш дәрәжәсен яхшыртуга, сәүдә киштәләрендә үзәбезнең терлекчелек продукциясенә өлешен арттыруга ярдәм итәчәк.

Авыл хужалыгы өлкәсендә тактик һәм стратегик бурычларның хәл ителеш дәрәжәсен чагылдыра торган күрсәткечләр КФХ саны арту һәм авыл хужалыгы продукциясен житештерү күләмнәре арту була.

Программа чараларын гамәлгә ашыру авылда КФХны тотрыклы үстерү өчен алшартлар булдырачак, шул исәптән 2020 елга кадәрге перспективада аларга дәүләт ярдәме тәжрибәсен һәм механизмнарын шомартчак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә КФХның авыл хужалыгы продукциясен житештерүнең елына сәтнең 3 120 мең тоннага һәм итнең 90,1 тоннага артуы күздә тотыла.

Шулай ук, Программаның нигезләнган максатчан күрсәткечләрендә каралганча, гайлә терлекчелек фермаларының саны 120 берәмлеккә артчак. Моннан тыш, бер КФХ өч һәм аннан күбрәк эш урыны белән тәмин итәчәк, барлыгы 360 эш урыны булдырылачак.

Нәтижәдә дәүләт федераль бюджеттан һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан эшсезлек буенча пособиеләргә түләүләр күләме кимүдән, салым жыемнары артадан өстәмә икътисадый файда алачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру тискәре икътисадый зыян китермиачәк,

эмма авыл хужалыгы жирлэренен сыйфатын яхшырту буенча культура-техника чараларын үткэрү юлы белэн табигый ресурсларны саклап калуга ярдәм итэчэк.

Программа чараларын гамэлгә ашыруның беренче уйланылган нәтижеләренә йогынты ясарга мөмкин тышкы шартларга һәм куркынычларга түбәндәгеләрне кертеп була:

фиананслауның КФХ һәм терлекчелек продукциясен беренчел эшкәртү цехларының искергән техник базасын физик һәм эчке яктан яңартырга мөмкинлек бирмәчәк түбән дәрәжәсе;

авыл хужалыгы техникасына һәм терлекчелек фермалары өчен каралган жиһазларга, терлекчелек фермаларын төзү өчен кирәкле материалларга бәяләрнең инфляция үсү темплары белән аңлатыла торган көтелгән артуыннан тагы да күбрәккә артуы;

кредитлар буенча процент ставкаларының артуы;

аномаль һава торышы һәм административ үзгәртеп корулар, шулай ук федераль башкарма хакимият органнарының структурасындагы үзгәрешләргә һәм тиешле вәкаләтләрнең Россия Федерациясе белән Татарстан Республикасы арасында яңадан бүленүенә бәйле рәвештә булырга мөмкин институциональ үзгәрешләр аркасында барлыкка килү ихтималы булган форс-мажор шартлар.

Күрсәтелгән куркынычлар форс-мажор булып тора, шулай ук алар Министрлык системасына кермәгән хакимият органнары эшчәнлегенә бәйле, шуңа күрә аларны алдан фаразлау мөмкин түгел.

8 бүлек. Программа нәтижеләлеген бәяләү

Программа нәтижеләлегенен механизмы:

Программаның КФХ базасында гаилә терлекчелек фермаларын төзү һәм комплектлау буенча чараларының Татарстан Республикасында гамэлгә ашырылуын өйрәнү, тәҗрибәне гомумиләштерү һәм нәтижеләлеген бәяләү.

Анализ күрсәткече:

Татарстан Республикасында Программаны гамэлгә ашыру кысаларында төзелгән гаилә терлекчелек фермалары санын, Программада катнашучыларны конкурс нигезендә сайлап алып, 120 берәмлек терлекчелек фермасына арттыру.

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерү буенча республика программаларын гамэлгә ашыру өчен федераль бюджеттан финанслашу бирү аларның сарыф ителүенә мониторинг уздыруны таләп итә. Бу максаттан Россия Авыл хужалыгы министрлыгы хисап бирү рәвешен һәм аны бирү тәртибен билгели.

Мониторинг уздыру түбәндәгеләрне күз алдында тоту:

1. Программада катнашучы КФХ, чынбарлыктагы һәм финанслаша торган чыгымнар, акчаларның нәтижәле тотылуы турында мәгълүмат бирү.
2. Әлеге бүлекнең 1 пункттында күрсәтелгән мәгълүмат бирүнең ешлыгы һәм форматы.
3. Программа чараларын гамэлгә ашыру кысаларында агымдагы чорга хисап бирүнең яңа формасын эшләү.

9 бүлек. Программаны гамәлгә ашыруга идарә итү системасы

Программа чараларын гамәлгә ашыруга оештыру-методика ягыннан идарә итүне дәүләт заказчысы һәм координаторы булып торган Министрлык башкара.

Министрлык программа чараларын әзерләү һәм гамәлгә ашыру буенча тармак министрлыктар һәм ведомстволар арасында килештерелгән эшләрне тәмин итә.

Министрлык “Агростат” АПК статистика мәгълүматын автоматлаштырылган рәвештә жыю һәм анализлау системасы өчен Россия Авыл хужалыгы министрлыгына ярты елга бер тапкыр, хисап яртыеллыгыннан соң килә торган айның 20 нче числосына кадәр, Программа чараларының гамәлгә ашырылуы турында мәгълүмат тапшыра.

2017 елның 29 мартындагы
60/2-пр номерлы
ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланг;
Программага 1 нче кушымта

**Программаның максатлары, бурычлары, нәтижеләрен бәяләү индикаторлары һәм Программа чаралары буенча
финанслау**

Максатлар	Бурычлар	Төп чаралар	Башкаручылар	Төп чараларны башкару сроклары	Ахыргы нәтижеләре бәяләү индикаторлары, исәпләү берәмлекләре	Индикаторларның зурлыгы				Финанслау, финанслау чыганагын күрсәтәп (млн.сум)			
						2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел
Авыл халкы тормышын яхшырту	120 гаилә терлекчелек фермасын төзү	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү,	Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-	2017–2020 еллар	Ганлә терлекчелек фермаларының саны арту, берәмлек	30	30	30	30	Барлыгы – 259; шул исәптән 55 - Татарстан Республикасы	Барлыгы – 259; шул исәптән 55 - Татарстан Республикасы	Барлыгы – 259; шул исәптән 55 - Татарстан Республикасы	Барлыгы – 259; шул исәптән 55 - Татарстан Республикасы

		шулай ук аларны товар терлек, техника һәм жиһазлар белән комплектла у	төлек министр -лығы		Өстәмә булдыры- ла торган эш урыннар ы саны	90	90	90	90	-касы бюджеты ; 100 – федераль бюджет; 104 – жәлеп ителгән акчалар	-касы бюджеты; 100 – федераль бюджет; 104 – жәлеп ителгән акчалар	-касы бюджеты; 100 – федераль бюджет; 104 – жәлеп ителгән акчалар	-касы бюджеты; 100 – федераль бюджет; 104 – жәлеп ителгән акчалар
--	--	---	---------------------------	--	--	----	----	----	----	--	---	---	---

2017 елның 29 мартындагы 60/2-пр номерлы
ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Программага
2 нче кушымта

РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ МИНИСТРЛЫГЫ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АВЫЛ ХУЖАЛЫГЫ ҺӘМ АЗЫК-ТӨЛЕК МИНИСТРЛЫГЫ

СЕРТИФИКАТ

Әлеге сертификат белән Россия Федерациясе гражданы паспорты

(сериясе һәм номеры, кем тарафыннан һәм кайда бирелгән) (

*һәм крестьян (фермер) хужалыгын дәүләт теркәве турында
таныклыгы _____ булган
(ОГРНИП номеры һәм датасы)*

фамилиясе, исеме, атасы исеме)

*Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгының 2017 елның 29 мартындагы 60/2-пр номерлы боерыгы
белән расланган “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында
крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек
фермаларын үстерү” программасында катнашучы буларак таныклана
һәм аңа _____ муниципаль районында
гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә
_____ сум күләмендә*

грант бирелә.

Бирелү датасы _____, 2017 ел

Татарстан Республикасы
Премьер-министры урынбасары –
Татарстан Республикасы авыл хужалыгы
һәм азык-төлек министры

М.Г. Әхмәтов

серия 16 № _____, “ _____ ” _____

Гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә конкурс үткәру турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең “Агросәнәгать комплексын үстерүнең региональ программалары максат күрсәткечләренә ирешүгә ярдәм итү өчен Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына федераль бюджеттан субсидияләр бирү һәм бүлү турында” 2016 елның 30 декабрдәге 1556 номерлы карарына һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2017 елга агросәнәгать комплексына дүлэт ярдәме чаралары турында” 2017 елның 10 февралдәге 77 номерлы карарына ярашлы рәвештә әзерләнде.

Әлеге Нигезләмә дүлэт ярдәме күрсәтү тәртибен, проектларны сайлап алу критерияләрен, проектларны конкурс нигезендә сайлап алуның максатларын, шартларын, оештыру процедурасын билгели.

Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган топ тошенчәләр:

гариза бирүче – Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы боерыгы белән расланган “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында (алга таба – Министрлык, Программа) катнашучы дип тану өчен конкурс комиссиясенә гариза бирүче һәм әлеге Нигезләмә таләпләренә туры килүче крестьян (фермер) хужалыгы (алга таба – КФХ) башлыгы;

гаилә терлекчелек фермасы – авыл хужалыгы терлеген үрчетү һәм асрау өчен билгеләнгән, КФХ милкендәге яки файдалануындагы житештерү объекты;

гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант – Татарстан Республикасы авыл жирлекләре территориясендә һәм авылара территорияләрдә КФХ төзү һәм үстерү максатларында Программа нигезендә дүлэт ярдәменә башка юнәлешләре кысаларында капланмый торган чыгымнарны финанслашу өчен Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча органы территорияль бүлегендә ачылган КФХ башлыгының хосусый счётына федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм (яки) жирле бюджеттан күчерелә торган акчалар, моңа түбәндәгеләр керә:

гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләү;

гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүгә;

терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча производство объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүгә;

гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән (моңа үсемлекчелек продукциясен житештерү өчен билгеләнгән авыл хужалыгы техникасы керми) жиһазлау, шулай ук аларны монтажлау;

авыл хужалыгы терлеген сатып алу (алга таба – грант);

конкурс комиссиясе – гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар бирү өчен КФХ проектларын сайлап алу максатларында төзелгән ведомствоара конкурс комиссиясе;

экспертлар советы – гаризаларны карау һәм алга таба документларны конкурс комиссиясенә тапшыру өчен Министрлык тарафыннан төзелгән совет;

чыгымнар планы – конкурс комиссиясе раславына гариза бирүче тарафыннан тәкъдим ителгән гранттан файдалануның юнәлешләре буенча чыгымнарның статьялап эшләнгән сметасы;

грант алучы – Программада катнашучы дип тану өчен конкурс сайлавын узган һәм грант алуга шартнамә төзегән КФХ башлыгы.

1.2. Грант гаризасы конкурс комиссиясе тарафыннан расланган КФХ башлыгына бирелә.

1.3. Конкурс комиссиясе эшен оештыруны Министрлык башкара.

1.4. Грант чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алына торган мөлкәт, башкарыла торган эшләр атамалары буенча куелган хакның кимендә 40 процентын үз акчалары исәбеннән түләү йөкләмәсен алган КФХ башлыкларына бирелә.

Грант хисабына КФХ башлыгы тарафыннан сатып алынган мөлкәт грант акчаларын тоткан көннән башлап 5 ел дәвамында сатылырга, бүлүк ителергә, арендага тапшырылырга, башка затлар файдалануына бирелергә, алмаштырылырга яки пай, кертем рәвешендә кертелергә яисә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка төрле тартып алынырга тиеш түгел. Бу шарт гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукцияләрен эшкәртү предприятиеләрен үстерүгә грантлар бирү чараларында катнашучылар өчен житди булып тора.

2. Грантлар бирү күләме һәм шартлары

2.1. Грантлар грант алучыларга техник-икътисадый нигезләүгә ярашлы рәвештә максатчан чыгымнарны финанслашу шартларында кире кайтарылмый торган итеп гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә бирелә.

2.2. Грантлар гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә чыгымнар планында билгеләнгән һәр чыгым статьясының 60 процентыннан артык булмаган күләмендә, ләкин бер гариза бирүчегә иң күбе жиде миллион сум бирелә.

2.3. Грантлар проектка салынган куәтләр түбәндәгечә булганда бүлеп бирелә:

кимендә 50 баш сыеры булган (елына кимендә 260 тонна сөт) сөт фермаларына;

кимендә 100 баш мөгезле эре терлекне (тере авырлыкта елына кимендә 25 тонна ит) сугымга симертү фермаларына;

кимендә 200 дуңгыз, шул исәптән 10 ана дуңгыз булган (тере авырлыкта елына кимендә 20 тонна ит) дуңгыз фермаларына;

кимендә 300 баш сарык, шул исәптән кимендә 100 баш ана сарык булган (тере авырлыкта елына кимендә 9,5 тонна ит) сарыклар үрчетү фермаларына;

кимендә 100 баш савым кәжәләренә (елына кимендә 75 тонна сөт);

ит өчен кош-корт үстерүче кош фермаларына – ит житештерүнең еллык әйләнеше тере авырлыкта кимендә 10 мең баш күркә (кимендә 80 тонна), 20 мең баш бройлер (кимендә 20 тонна), 3 мең баш каз (кимендә 10,5 тонна), 7 мең баш үрдәк (кимендә 14 тонна) булганда;

йомырка өчен кош-корт үстерүче кош фермаларына – йомырка салучы кимендә 10 мең баш тавык (елына кимендә 2,5 млн. данә), 10 мең баш бытбылдык (елына кимендә 7,5 млн. данә), 3 мең баш каз (елына кимендә 150 мең данә) яки 4 мең баш үрдәк (елына кимендә 450 мең данә) булганда;

яшь кош-корт үстерүче кош фермаларына – тере авырлыктагы артымның еллык әйләнеше кимендә 10 мең баш күркә (кимендә 10 тонна), 15 мең баш бройлер (кимендә 5 тонна), 13 мең баш йомырка тавыгы (кимендә 10 тонна), 8 мең баш каз (кимендә 2,5 тонна) яки 10 мең баш үрдәк (кимендә 3 тонна) булганда;

кимендә 200 ат, шул исәптән кимендә 50 бия булган (тере авырлыкта елына кимендә 10 тонна ит) ат фермаларына;

елына кимендә 15 тонна товар балык житештерү (үрчетү) фермаларына.

2.4. Грантлар тиешле елга һәм план чорына федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты турында законнарда Министрлыкка бу максатларга каралган бюджет акчалары чикләрендә бирелә.

2.5. Конкурста катнашу өчен КФХ түбәндәге таләпләргә туры килергә тиеш:

а) КФХ башлыгы һәм әгъзалары булып туганнар булган һәм аларның шәхси катнашуына нигезләнгән житештерү эшчәнлеген бергә башкаручы Россия Федерациясе гражданны (КФХ башлыгын кертәп, кимендә ике) тора.

б) конкурстка гариза бирү датасына КФХ эшчәнлеге срогы теркәлү датасыннан 24 айдан күбрәк;

в) КФХ дәүләт теркәве һәм аның житештерү эшчәнлеген башкаруы бары тик Татарстан Республикасы муниципаль районның авыл жире территориясендә, моңа Татарстан Республикасы Конституциясенә 65 статьясы нигезендә республика әһәмиятендәге шәһәрләр керми;

г) КФХ башлыгы һәм әгъзалары элек эш башлаучы фермарлар өчен грант, гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грантлар алмаган йә эш башлаучы фермерлар өчен грант акчаларын тулысынча тотып бетергән датадан өч елдан кимрәк вакыт узган. Шулу ук вакытта эш башлаучы фермаерлар өчен грант хисабына бер үк чыгымнарны финанслау рөхсәт ителми;

д) КФХ “Россия Федерациясендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә микропредприятие критерийларына туры килә;

е) КФХ авыл хужалыгы терлеге һәм кош-корты өчен үзенең азык базасын яки башка авыл хужалыгы товарларын житештерүчеләр белән урта азык базасын булдыру өчен шартларны күз алдында тотып тиешле күләмдә азык китерүгә шартнамәләр (башлангыч шартнамәләр) төзөгән;

ж) КФХ Программада авыл хужалыгы продукциясен житештерү һәм куллану балансларын һәм бер генә тапкыр башкарыла торган гамәлләргә каршы чараларны исәпкә алып каралган терлекчелек эшчәнлегенең бер юнәлеше (бер тармагы) буенча бердән артык булмаган гаилә терлекчелек фермасын төзүне планлаштыра яисә бердән артык булмаган гаилә терлекчелек фермасын реконструкцияләргә планлаштыра;

хужалыкта терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча үз базасы булмаганда һәм (яисә) хужалык авыл хужалыгы кулланучылары кооперативы эгъзасы булып тормаганда, гаилә терлекчелек фермасын үстерү өчен авыл хужалыгы терлегенең хужалык тарафыннан планлаштырыла торган саны, әйтик, мөгезле эре терлек 300 баш сыердан, кәжә (сарык әлеге хужалык) 300 ана баштан артып китмәскә тиеш;

з) КФХ башлыгы хужалыкның урнашу һәм теркәлү урыны буенча муниципаль берәмлектә даими яшәү урынында яши яки анда күчеп килергә вәгъдә бирә һәм грант алган һәм акчаларын тотып бетергән датадан кимендә 5 ел дәвамында аның бердәнбер эш урыны булган;

и) КФХда зур файда китерә торган авыл хужалыгы терлеген һәм кош-кортын югары технологияле җиһазлар һәм авыл хужалыгы техникасын кулланып асрау буенча гаилә терлекчелек фермасын төзү һәм үстерү буенча; сатыла торган терлекчелек продукциясенә күләмен арттыру буенча; үз бәясен чыгару срогы сизгез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү нигезләве булган планы (алга таба – бизнес-план) була;

к) хужалык башлыгы, сатып алына торган мөлкәтнең, башкарыла торган эшләрнең, күрсәтелә торган хезмәтләрнең (алга таба – сатып алулар) исемнәрен, аларның исәбен, хакын, финанслау чыганаclarын (грант акчалары, үз акчалары һәм заем акчалары) күрсәтеп, чыгымнар планын тапшыра;

л) КФХ чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исеме буенча хакның кимендә 40 процентын, шул исәптән сатып алуларның һәр исеме буенча хакның кимендә 10 процентын турыдан-туры үз акчалары исәбеннән түләргә йөкләмә ала;

м) КФХ акчаларның хужалык башлыгы счётына күчкән көнненән алып 24 ай эчендә грант акчаларын тотарга һәм грант акчасына сатып алына торган мөлкәттән фәкать гаилә терлекчелек фермасын үстерү һәм эшчәнлек башкару өчен файдаланырга йөкләмә ала;

н) КФХ грант алган елда кимендә өч яңа даими эш урынын булдыруны һәм грант акчаларын тотып бетергәннән соң кименә 5 ел дәвамында саклап калуны планлаштыра. шартлар тудырыла;

о) КФХ гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант акчаларын тотып бетергәннән соң кимендә биш ел дәвамында эшчәнлек башкарырга йөкләмә ала;

п) хужалык тарафыннан үстерү тәкъдим ителгән, элек дәүләт ярдәме акчаларын кулланып гамәлгә ашырылмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү, модернизацияләү һәм ремонтлау;

р) КФХ башлыгы һәм әгъзалары Россия Федерациясе законнары нигезендә үзләренең персонал белешмәләрен тапшыруга һәм эшкәртүгә ризалык бирәләр;

с) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына Россия Федерациясе законнары нигезендә түләү срогы житкән салымнар, жыемнар һәм башка түләү йөкләмәләре булмау, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетына шул исәптән башка хокукый актлар нигезендә бирелгән субсидияләре, бюджет инвестицияләрен кайтару буенча вакыты узган бурычлар һәм Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына кайтарылырга тиешле вакыты узган башка бурычлар булмау;

т) хужалык башлыгы коммерция оешмасының гамәлгә куючысы (анда катнашучы) түгел, моңа конкурста катнашу өчен гариза биргән вакытка башлык булып торган КФХ очрагы керми;

у) КФХ карата үзгәртеп кору, юкка чыгару, яки банкротлык процедуралары үткәрелми һәм хужалык эшчәнлеген башкарырга чикләүләр юк;

ф) КФХ әлеге Нигезләмәнең 2.6 пунктында күрсәтелгән максатларга башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетыннан акча алучы булып тормый.

2.6. Грант чыгымнар планы нигезендә Грант алучы тарафыннан түбәндәгеләргә тотылырга мөмкин:

гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект документларын эшләүгә;

гаилә терлекчелек фермасын төзүгә, реконструкцияләүгә яки модернизацияләүгә;

терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча житештерү объектларын төзүгә, реконструкцияләүгә яки модернизацияләүгә;

гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән жиһазлауга, шулай ук аларны монтажлауга;

авыл хужалыгы терлеген сатып алуга.

2.7. Грант КФХга бары тик бер генә тапкыр бирелергә мөмкин.

2.8. КФХ башлыгы бурычлары:

грант акчаларын тотып бетергәннән соң 5 ел дәвамында Министрлыкка квартал саен 1 нче кушымта нигезендә “Эшчәнлек турында белешмәләр” хисабын тапшыру;

чыгымнар планы нигезендә грант акчаларын һәм үз акчаларын тотып бетергәннән соң, 2 нче кушымтада каралган “Жыелма реестр”ны, акчаларны үз вакытында һәм максатка ярашлы рәвештә тотуын раслый торган хисап-финанс документларын, ферма фотосурәтен тапшыру. Хисап документлары законнар

нигезендә шундый документлар дип танылган раслау документларыннан гыйбарәт.

3. Программада катнашу өчен конкурс комиссиясенә тапшырыла торган документлар исемлеге

3.1. Программада катнашу өчен КФХ башлыклары түбәндәге документлар тапшыра:

3.1.1. Әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымтада каралган форма буенча гариза;

3.1.2. КФХ дәүләт теркәве турында таныклыкның һәм КФХ урнашу урыны буенча салым органында исәпкә куелу турында таныклыкның күчермәләре;

3.1.3. Гариза биргән көнгә кадәр иң күбе өч ай алдан Индивидуаль эшқуарларның бердәм дәүләт реестрыннан алынган өземтә;

3.1.4. Россия Федерациясе гражданы – КФХ башлығы һәм КФХ әгъзаларының паспортлары күчермәләре, аларның туганлыгын яки хосусиятен раслый торган документлар (туу турында таныклык, язылышу турында таныклык яки башка охшаш документлар);

3.1.5. Ферма хужалыгын төзү турында КФХ әгъзалары арасындагы килешү;

3.1.6. Дәүләт статистика күзәтүе органнарына № 2–фермер “Авыл хужалыгы культуралары уңышын жыю турында белешмәләр” һәм № 3–фермер “Терлекчелек продукциясен житештерү һәм терлек башлары турында белешмәләр” формалары буенча соңгы хисап датасына хисаплар;

3.1.7. КФХда зур файда китерә торган авыл хужалыгы терлеген һәм кош-корттын югары технологияле жиазлар һәм авыл хужалыгы техникасын кулланып асрау буенча гаилә терлекчелек фермасын төзү һәм үстерү буенча; сатыла торган терлекчелек продукциясенә күләмен арттыру буенча; үз бәясен чыгару срогы сизгез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү нигезләве булган, өстәмә рәвештә кимендә өч даими эш урынын булдыру өчен шартлар тудыру каралган бизнес-план, шулай ук грант хисабыннан финанслашу өчен күздә тотыла торган акчаларның, сатып алына торган мөлкәтнең, башкарыла торган эшләрнең, күрсәтелә торган хезмәтләрнең исемнәрен, аларның исәбен, хакын, финанслау чыганакларын күрсәтеп, кәгазьдә һәм электрон чыганакта әлеге Нигезләмәгә 4 нче кушымтада каралган чыгымнар планы проекты;

3.1.8. Гариза бирүчедә чыгымнар планының кимендә 40%ы күләмендә үз һәм (яки) кредит акчалары булуны раслый торган документлар, аларның 30%ы - субсидияләнми торган кредитлар йә проектны гамәлгә ашыруга кертелгән үз кертемнәре һәм 10% ы - үз акчалары булырга мөмкин:

КФХ исәп-хисап счетыннан акча булуны раслый торган банк өземтәсе;

гариза бирүченең түләп бара алуы (кредитны кайтара алуы) алдан тикшерелү, гаилә терлекчелек фермасын үстерү бизнес-планына бәяләмә бирелү турында һәм субсидияләнми торган кредит бирүне, аның күләмен күрсәтеп, хуплау хакында банк тарафыннан бирелгән документ;

конкурса гариза биргән көнгә кадәр иң күбе ике ай алдан төзелгән КФХ башлығына кирәкле акчаларны бирү турындагы кредит шартнамәләренән күчермәләре;

гариза бирү датасына проект гамәлгә ашырылу стадиясендә булса, “Россия Федерациясендә бәйләү эшчәнлегә турында” 1998 елның 29 июлендәге 135-ФЗ номерлы Федераль законда күрсәтелгән бәйләү эшчәнлегә стандартларына туры китереп бәйсез бәйләүче тарафыннан башкарылган мөлкәтне бәйләү турында хисап. 2015 елдан иртәрәк булмаган вакытта төзелә (реконструкцияләп) башлап, төзелә (реконструкцияләп) беткән яки кимендә 50% эзерлек стадиясендәге ферманың булуы раслана. Ферманы төзү (реконструкцияләү) буенча үз акчалары хисабына башкарылган эшләрнең хақы проект бәясенә 30%ыннан ким булмаса тиеш, моннан тыш кимендә 10%ы грант бирү турында карар кабул ителгәннән соң турыдан-туры акчалата түләнергә тиеш.

3.1.9. Хезмәткәрләрнең уртача саны турындагы мәгълүматны, “Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында” 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законда каралган микропредприятие критериенә (узган календарь елда хезмәткәрләрләрнең уртача саны, гариза бирүченең гариза бирү вакытына хезмәткәрләре саны, шул исәптән, КФХ башлығын да кертеп, КФХ эгзалары саны) туры килүен раслый торган КФХ белешмәсен;

3.1.10. Гариза бирүченең житештерү биналары, техника, жиһазлар, авыл хужалыгы терлегенең баш саны булу турында 5 нче кушымтада каралган белешмәсен;

3.1.11. Үз-үзен жайга сала торган оешмага (алга таба – СРО) проектлауга (төзүгә яки реконструкцияләүгә грант кулланылганда) рөхсәт күчермәләре беркетелгән гаилә терлекчелек фермаларының локаль сметалары һәм схема-сызымнары (башкарылачак эшләр урыны фотосы, объект булган очракта – аның эчен һәм тышын төшергән фото) кушымта итеп бирелгән жыелма смета исәп-хисабын;

3.1.12. Ферма төзүгә (реконструкцияләүгә) (төзүгә яки реконструкцияләүгә грант кулланылганда) рөхсәтне яки милек хокукы турында таныклыкны, яки аренда шартнамәсен, алар барысы да законнарда билгеләнгән итәртиптә теркәлгән булырга тиеш;

3.1.13. Салым органыннан, үзе теләп, Конкурса гариза бирелә торган айның беренче числосына яки аңа кадәрге айга Россия Федерациясе законнары нигезендә үтәлү срогы жиккән Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка мәжбүри түләүләр буенча түләү вакыты узган бурычлары булмауны раслый торган белешмәне (КНД 1120101 коды буенча форма). Күрсәтелгән документ субсидия алуы тарафыннан үз теләгә белән тапшырылмаган очракта, Министрлык аны ведомствоара мәгълүмат алмашу тәртибендә салым органыннан соратып ала;

3.1.14. Әлегә Нигезләмәгә 6 нчы кушымтада нигезендә персонал белешмәләрне эшкәртүгә ризалык;

3.1.15. Әлеге Нигезлэмәгә 7 нче кушымтада каралган форма буенча КФХ анкетасы;

3.1.16. Законнарда билгеләнгән тәртиптә теркәлгән жир кишәрлегенә милекчелек хокукларын һәм (яисә) жир кишәрлеген арендау шартнамәсен дәүләт теркәве турында таныклык күчәрмәсе;

3.1.17. КФХ урнашу һәм теркәлү урыны буенча КФХ башлыгының яшәү фактын раслый торган авыл (шәһәр) жирлегенә хужалыклар буенча кенәгәсеннән өземтә;

3.1.18. КФХ башлыгының хезмәт кенәгәсе күчәрмәсе;

3.1.19. Иминләштерелгән затның – КФХ башлыгының мәжбүри пенсия иминияте системасындагы индивидуаль хосусый счётының соңгы хисап датасына турышы турында белешмәләр (СЗИ-6 формасы);

3.1.20. Соңгы хисап датасына социаль иминият фондына хисапның хисапны кабул итү турында фонд тамгасы куелган хисапның (Форма-4 ФСС) күчәрмәсе;

3.1.21. Соңгы хисап датасына пенсия иминият фондына хисапны кабул итү турында фонд тамгасы куелган хисапның күчәрмәсе (РСВ-1 ПФР формасы);

3.1.22. Аерым затның элек булган (хәзерге) күчәрмәсез мөлкәт объектларына хокуклары турында Бердәм дәүләт күчәрмәсез милек реестрыннан алынган һәм вәкаләтле орган тарафыннан расланган, конкурска гариза биргән көнгә кадәр иң күбе 30 көн элек бирелгән өземтә.

3.2. Белешмәләрнең дәрәжәгә һәм тапшырылган документларның чын булуы өчен җаваплылык КФХ башлыгына йөкләнә. Конкурс комиссиясенә документлар әзерләү һәм тапшыру белән бәйле барлык чыгымнарны КФХ башлыклары түли.

Таныклау таләп ителгән һәм берничә биттән гыйбарәт документлар тапшырылганда, аларның һәр бите таныклана. Документларның төп нөсхәләре проектны яклаганда конкурс комиссиясендәге күчәрмәләр белән чагыштырып карау өчен бирелә.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар КФХ башлыгы тарафыннан имзаланган, тегелгән, номерлар сугылган һәм КФХ башлыгы мөһерә белән таныкланган булырга тиеш. Вәкаләтле вәкил мөһерә белән расланган һәм имзасы белән таныкланган (юридик затлар өчен) яки үз кулы белән таныкланган (КФХ башлыгы өчен) төзәтүләрдән тыш башка бетерүләр һәм төзәтүләр рөхсәт ителми.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар конкурс сайлавын уздыру турындагы белдерүдә күрсәтелгән вакыт эчендә һәм адрес буенча тапшырыла.

Грантлар бирү тәртибе һәм документларның формалары турында мәгълүмат “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының рәсми сайтына <http://agro.tatarstan.ru/>, “Фермерларга, авыл хужалыгы кооперативларына грантлар һәм ЛПХ субсидияләр” бүлегенә, андагы “Россия Федерациясе бюджеты катнашында гаилә фермаларына ярдәм” бүлекчәсенә урнаштырыла.

Гариза бирүче конкурс комиссиясенә (турыдан-туры әңгәмә вакытында), үз ихтияры белән) КФХна программаның потенциал катнашучы буларак уңай бәя

бирэ торган, конкурс комиссиясенэ йогынты ясый алган түбэндәге документлар тапшырырга мөмкин:

а) муниципаль хакимият органнарыннан КФХ үсешен, аның житештерү күрсәткечләре динамикасын, шулай ук булырга мөмкин социаль-иқтисадый нәтижәне һәм грант бирүнең максатка ярашлы булуын күрсәтә торган тәкъдим хатлары;

б) авыл хужалыгы билгеләнешендәге объектларга милекчелек хокукларын дәүләт теркәве турында таныклыкның күчермәсе, техник чара паспортының күчермәсе (милкендә техник чара булганда);

в) житештерү биналары (шул исәптән төгәлләнмәгән төзелеш), авыл хужалыгы терлеге, техникасы һәм жиһазлары фотосы;

г) гариза биргән вакыттан әлеге Нигезләмәнең 2.5. һәм 3.1. пунктларында билгеләнгән таләпләргә туры китереп эшләп бетерелгән документлар;

д) массакүләм мәгълүмат чараларында басылып чыккан мәкаләләр һәм үзе кирәк дип тапкан башка документлар.

4. Гаризаларны кабул итү һәм теркәү

4.1. Грантлар бирү буенча конкурс сайлавында катнашуга гаризалар кабул ителә башлау турында белдерү “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Министрлыкның <http://agro.tatarstan.ru/> рәсми сайтында “Фермерларга, авыл хужалыгы кооперативларына грантлар һәм ЛПХ субсидияләр” бүлегенә урнаштырыла:

Белдерүдә конкурс уздырылу урыны һәм вакыты, элементгә керү өчен телефоннар, Министрлык сайтының документларны тапшыру тәртибе һәм конкурс шартлары турында мәгълүмат алырга, норматив документлар белән танышырга мөмкин булган бүлеге күрсәтелә.

4.2. Гаризалар кабул ителә башлау көне дип белдерү бастырылган көннән соң килә торган көн санала. Белдерүдә күрсәтелгән срок узганнан соң, КФХ башлыкларыннан гаризалар кабул ителми. Гаризалар кимендә 30 календарь көн эчендә кабул ителә.

Алынган гаризалар һәм документларны теркәү гаризаларны теркәү журналына язылып баруына карап башкарыла, ул номерланган, тегелгән һәм конкурс комиссиясе секретаре имзасы һәм Министрлык мөһере белән беркетелгән булырга тиеш. Гаризаны теркәгәндә аңа керү номеры сугыла.

Әлеге Нигезләмәнең 3.1. бүлегендә күрсәтелгән документлар конкурс комиссиясе секретарена кәгазьдә тапшырыла, өстәмә буларак электрон рәвештә әлеге Нигезләмәнең 3.1.7. (бизнес-план), 3.1.11. (локаль-смета исәп-хисаплары һәм КФХда хәзерге вакытта булган житештерү биналары, техника, терлек һәм кош-корт фотодокументлары) һәм 3.1.15. (анкета) пунктчаларында күрсәтелгән документлар тапшырыла. Конкурс комиссиясенә КФХ башлыгы тарафыннан тапшырыла торган барлык документларның исемнәре, алардагы битләр саны ике нөсхәдә төзелә торган исемлеккә кертелә. Конкурс комиссиясе секретаре тапшырылган документларны аларга кушымта итеп бирелгән исемлек белән

(8 нчы кушымта) чыгыштырып караганнан соң, алар КФХ мөһере белән таныклана торган конвертка салыналар. Конвертта шулай ук программаның исеме, ферманың эшчәнлек юнәлеше һәм аның проекттагы куәте, КФХ исеме, гариза бирүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы күрсәтелә. Материаллар исемлеге конвертка салынмый. Документларны кабул иткәндә, исемлек битенә документларның кабул ителүен раслый торган тамга салына, кабул итү датасы һәм теркәлү номеры күрсәтелә. Кабул ителү турында тамга салынган исемлек битенә бер нөсхәсе КФХ башлыгында кала, ә икенчесе документлар пакетына беркетеп куела.

Гаризаны һәм документларны кабул иткәндә аларның тулылыгын һәм куелган таләпләргә туры килү-килмәвен тикшерү башкарылмый.

5. Конкурс комиссиясенең функцияләре һәм бурычлары

5.1. Конкурс комиссиясе үз эшчәнлеген законнарга, әлеге Нигезләмәгә таянып башкара һәм үз эшен авыл хужалыгы товарларын житештерүчеләргә дөүләт ярдәме инфраструктурасын тәшкит итә торган оешмалар, ижтимагый оешмалар, крестьян (фермер) хужалыклары һәм агрария профиле буенча белем бирүче оешмалар белән үзара хезмәттәшлектә торып оештыра.

5.2. Конкурс комиссиясенең төп бурычлары:

гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант алу өчен гариза бирүче тарафыннан тапшырыла торган конкурс документациясен үз вакытында, ачык һәм объектив карауны тәмин итү;

проектларга аларның тулылыгын һәм дөреслеген, икътисадый нәтижәләгелен, Татарстан Республикасы икътисады өчен социаль әһәмиятле булуын һәм дөүләт ярдәме күрсәтүнең максатка ярашлы булуын билгеләү максатында экспертиза ясау;

конкурсның жиңүчеләрен һәм аларга бирелә торган грантларның күләмнәрен билгеләү.

5.3. Конкурс комиссиясе Министрлык боерыгы белән кимендә 12 кешедән төзелә һәм конкурс комиссиясе рәисеннән, рәис урынбасарыннан, секретареннан (тавыш бирү хокукы юк) һәм әгъзаларыннан гыйбарәт була. Конкурс комиссиясе составына дөүләт хезмәткәрләре һәм муниципаль хезмәткәрләр, авыл хужалыгы өлкәсендә ижтимагый оешмалар, берлекләр, берләшмәләр һәм мәгариф оешмалары вәкилләре кертелә. Конкурс комиссиясе составындагы дөүләт хезмәткәрләренең һәм муниципаль хезмәткәрләренең саны 50 проценттан кимрәк була.

Конкурс нәтижәләрендә үз мәнфәгатьләре булган затлар (шул исәптән конкурста катнашуга гариза бирүчеләр йә күрсәтелгән гаризаларны биргән КФХда торучылар), йә конкурста катнашучылар йогынты ясый алган затлар комиссия әгъзалары була алмый.

Конкурс комиссиясе рәисе:

конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аңа йөкләнгән бурычларның үтәлеше өчен жавап бирә;

конкурс комиссиясе эгъзалары арасында йөкләмәләр бүлә;

конкурс комиссиясе утырышларын алып баруны, утырышлар беркетмәләре эзерләнүне һәм конкурс комиссиясе тарафыннан кабул ителгән карарларның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыра.

5.4. Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары, конкурс комиссиясе утырышында рәис булмаган очракта, аның вазыйфаларын башкара.

5.5. Конкурс комиссиясе секретаре:

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң биш эш көне эчендә конкурс комиссиясе утырышында каралырга тиешле гаризаларның, аларга кушып тапшырылган документлары белән бергә, исемлеген төзи;

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң биш эш көне эчендә документларны электрон рәвештә экспертлар советы каравына тапшыра;

конкурс комиссиясе утырышының көн тәртибе буенча материаллар эзерләүне оештыра, документлар әйләнешен һәм утырышларда конкурс комиссиясе эгъзаларының катнашуын, конкурс комиссиясе утырышлары беркетмәләрен рәсмиләштерүне тәмин итә;

гаризалар кабул ителеп беткәннән соң 15 эш көне эчендә конкурс комиссиясе утырышын гариза бирүчеләрне турыдан-туры әңгәмәгә чакырып оештыра;

конкурс тәмамланганнан соң 30 эш көне эчендә барлык гаризаларны һәм документларны, шулай ук конкурс комиссиясе тарафыннан кабул ителгән барлык документларны, грант акчалары тотып бетерелгән датадан биш ел дәвамында саклау максатыннан, Министрлык архивына тапшыра.

5.6. Йөкләнгән вәкаләтләрне, консультацияләрне гамәлгә ашыру, тапшырылган документларга экспертиза ясау өчен конкурс комиссиясе экспертлар советын жәлеп итә. Экспертлар советы Министрлык боерыгы белән кимендә 12 кешедән төзелә һәм экспертлар советы рәисеннән, секретареннан һәм эгъзаларынан гыйбарәт була.

Экспертлар советы:

конвертларны ача һәм документларның булуын тикшерә;

КФХ башлыгының һәм аның тарафыннан тапшырылган документларның таләпләргә туры килүен тикшерә;

бәяләү ведомостенә кертеп, балларның исәбен саны һәм конкурс комиссиясе каравына тәкъдим итү рәвешендәгә бәяләмә чыгара.

Экспертлар советы рәисе:

экспертлар советы эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аңа йөкләнгән вазыйфаларның үз вакытында үтәлүе өчен җаваплы була;

экспертлар советы эгъзалары арасында йөкләмәләр бүлә.

Экспертлар советы рәисе урынбасары, экспертлар советы рәисе булмаган очракта, аның вазыйфаларын башкара.

Экспертлар советы секретаре экспертлар советы утырышын һәм конкурс комиссиясе өчен экспертлар советы бәяләмәсен эзерләү эшен оештыра.

Экспертлар советы утырышы КФХ башлыкларының конкурстка гаризаларын кабул итү төгәлләнгән көннән 15 эш көненнән дә соңга калмыйча уздырыла.

5.7. Конкурс комиссиясе, гаризалар кабул итү төгәлләнгән көннән 15 эш көннән дә соңга калмыйча, конкурс комиссиясе утырышын үткәрә, гариза бирүчеләр тарафыннан тапшырылган документларны, аларның туры килүе турында экспертлар советы тәкъдимнәрен карый, грант суммасын билгели, КФХ башлыкларына грантлар бирү йә бирүдән баш тарту турында карар кабул итә, ул конкурс комиссиясе утырышы беркетмәсе белән (алга таба – беркетмә) рәсмиләштерелә.

Турыдан-туры әңгәмә барышында конкурс комиссиясенә һәр әгъзасы гаризаларда бирелгән мәгълүматка һәм бирелә торган сорауларга гариза бирүченә җавапларына нигезләнеп, карар кабул итә һәм, бирелә торган грантның күләмен күрсәтеп, һәр КФХ башлыгы буенча тавыш бирү кәгазенә язма кертә.

5.8. Конкурс комиссиясе карары, конкурс комиссиясе составының яртысыннан күбрәге булганда, тавышларның гади күпчелегенә нигезләнеп кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүченә тавышы хәлиткеч була.

Баллар санын бертигез җыйган берничә дәгъва итүче булып, катнашучыларның сан составы буенча тиешле грант саны булмаганда, грант “Конкурска гаризалар теркәүнең 3 номерлы журналы”нда алданрак теркәлгән гариза хужасына бирелә.

Конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан Тавыш бирү кәгазьләрендә күрсәтелгән карарларына нигезләнеп, секретарь конкурс бюллетенен төзи. Тавыш бирү кәгазьләре һәм конкурс бюллетене беркетмәгә беркетеп куела.

Конкурс комиссиясе утырышлары аны уздыруга ихтыяж булган саен үткәрелә. Конкурс комиссиясе әгъзалары утырышка рәис карары буенча чакырыла. Конкурс комиссиясе секретаре утырышка өч эш көне кала гариза бирүчеләрнең электрон рәвештә тапшырылган, каралуы планлаштырылган документларын һәм экспертлар советы бәяләмәсен, ойрәнү өчен, конкурс комиссиясе әгъзаларына җибәрә.

Конкурс нәтиҗәләре турында мәгълүмат интернет челтәрендә Министрлыкның рәсми сайтына конкурс комиссиясе карары кабул ителгән көннән 10 эш көннән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

5.9. Конкурс комиссиясе, экспертлар советы бәяләмәсенә һәм гариза бирүчеләр тарафыннан тапшырылган документларга ясалган анализга нигезләнеп, түбәндәге критерийларга карап, конкурс сайлавы җиңүчеләрен билгели:

№ т/б	Критерий исеме	Күрсәткечләр	Баллар белән бәяләү
1	Конкурс сайлавында катнашу өчен гариза бирү вакытына терлекләр һәм кош-кортларның баш исәбе булу (шартлы баш саны)*	5 алып 10 кадәр	1
		11 алып 30 кадәр	3
		31 күбрәк	5
2	Башкарыла торган эшчәнлекнең төрөн күрсәтеп өстәмә эш урыннары булдыру	4-5 урын	1
		6-9 урын	3
		10 һәм аннан күбрәк	5

		урын	
3	Инженерлык челтэрлэренэ - электр, су, юл, газ, жылылык, канализация – кирэкле тоташулар булу	ике һәм аннан күбрэк	3
		бер	1
4	Конкурс сайлавында катнашу өчен гариза бирү вакытына КФХ башлыгы милкендә авыл хужалыгы үзйөрешле техникасы, югары житештерүчәнлекле терлекчелек жиһазлары булу (берәмлек)	1 алып 3 кадәр	1
		3 алып 5 кадәр	2
		5 күбрэк	3
5	КФХ башлыгының авыл хужалыгы билгеләнешендәге теркәлгән жир кишәрлекләре булу, гектар**	милектә, түләүсез файдалануда	3
		грант акчаларын тотып бетергәннән соң кимендә 5 еллык озак вакытлы срокка арендада***	1
6	Авил хужалыгы билгеләнешендәге жир кишәрлеге майданы, гектар	5 алып 10 кадәр	1
		10,1 алып 50 кадәр	3
		50 һәм аннан күбрэк	5
7	Ферманың юнәлеше	мөгезле эре терлекне сөт өчен һәм симертү өчен ашату	5
		атчылык, кошчылык	3
		кәжә үрчетү, сарык үрчетү, дуңгызчылык	1
8	КФХ башлыгының чыгымнар планының 40% ы кадәр үз акчалары, кредит акчалары булу	үз акчасы 50 процент һәм аннан күбрэк	3
		үз акчасы 50 проценттан кимрэк	1
9	Бизнес-планга бәя бирү		
а)	проектның үз бәясен чыгару чоры	5 елдан азрак	3
		5 елдан 7 елга кадәр	1
б)	авыл хужалыгы кулланучылар кооперативында катнашу яки үзенең эшкәртүен һәм эзер продукцияне сатуны оештыру. Гариза бирүченең соңгы елларда	үз эшкәртүе һәм эзер продукцияне сату	7
		авыл хужалыгы кооперативлары аркылы сату	3

	аларга эшкэртү һәм сату өчен тапшырылган продукция күләмнәре турында мәгълүмат бар	читтәгә эшкэртүчегә сату	1
в)	үз азык базасы булу	үз азык базасы хисабына азык белән тәмин ителү 50 проценттан кимрәк	1
		50 һәм аннан күбрәк процент	3
г)	проект куәтенә чыкканнан соң житештерүнең рентабельлеге	10 проценттан алып 20 процентка кадәр	1
		20 процент һәм аннан югарырак	3
10	КФХ башлыгының проектны уңышлы гамәлгә ашыруның төп факторларын белүенә бәя, (әңгәмәдән соң куела)		Максималь балл – 20

Искәрмә:

* 1 пунктта күрсәтелгән күрсәткечнең зурлыгын исәпләп чыгарганда терлек һәм кош-кортларны шартлы баш исәбенә күчәргәндә түбәндәгә коэффициентлар кулланыла: мөгезле эре терлек (олы) – 1,0, ат – 0,76; мөгезле эре терлек (яшь) – 0,52; дуңгызлар - 0,25; сарыклар һәм кәжәләр – 0,12; кош-корт - 0,03, балыкларның төп көтүендәгә ана балыклар, мәрсин балыкларыннан тыш – 0,2; мәрсин балыкларның төп көтүендә ана балыклар – 0,4.

** Балл тиешле хокук гектарларының исәбе күбрәк булган саен югарырак була. Гектарларның исәбе бер үк булган очракта, иң югары балл куела.

*** Грант акчаларын тоту срогы “Грант һәм үз акчаларын тоту графигы” 6 нчы таблицада күрсәтелә.

5.10. Бәя куела торган һәр проект буенча йомгак балл чыгарыла, ул 5.9 пунктта күрсәтелгән критерийлар буенча гариза бирүче балларының суммасы буларак билгеләнә. Баллар бары тик тегелгән документлар буенча гына исәпләп чыгарыла. Конкурс комиссиясе утырышында тәкъдим ителгән документлар баллар суммасына кушылмый. Барлыгы 68 балл жыйрга мөмкин. Конкурс комиссиясе уңай карар чыгарсын өчен 30 балл жыйрга кирәк.

5.11. Беркетмә конкурс комиссиясе рәисе яки аның урынбасары, секретаре һәм утырышта катнашкан әгъзалары тарафыннан имзаланган. Беркетмә имзаланганнан соң, Министрлык 5 көн эчендә конкурс сайлавы нәтижәләрен раслау турында боерык чыгара һәм аны Министрлыкның Татарстан Республикасы муниципаль районнарындагы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәләренә жиберә. Министрлык жиңүчеләр турында Министрлык боерыгы расланган көннән соң 3 эш көне эчендә элемент чаралары аша конкурсның жиңүчеләренә хәбәр итә, шулай ук конкурсның жиңүчеләре исемлеген “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Министрлыкның рәсми сайтына урнаштыра.

5.12. Грант алучы “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Министрлыкның рәсми сайтына жиңүчеләр исемлеге урнаштырылган көннән эш көннәре белән исәпләнә торган 10 көнлек срок эчендә Министрлык белән 9 нчы кушымтада каралган форма буенча грант бирү турында шартнамә (алга таба – шартнамә) төзи.

5.13. Әгәр грант откан фермерлар санының финанслауга бүлөп бирелгән суммага карата нисбәте кимрәк булса, Министрлык өстәмә конкурс игълан итә, ул әлеге Нигезләмәдә каралган тәртиптә үткәрелә.

5.14. Грант алучы үз ихтияры белән түбәндәге очрақларда гариза бирә:

а) чыгымнар планы,

чыгымнар планындагы суммалар,

сатып алынган товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең исемнәре,

ферманың эшчәнлек юнәлешләре,

грант акчаларының максатка ярашлы тотылуы турында хисап бирү срогы үзгәргәндә;

б) әлеге Нигезләмә кысаларында йөкләмәләрне үтәргә комачаулый торган шартлар турында.

Гаризаларны конкурс комиссиясенә чираттагы утырышында аның әгъзаларының тавыш бирү юлы белән башкарыла, ул Тавыш бирү кәгазендә һәм конкурс комиссиясе утырышы беркетмәсендә теркәлә.

6. Грант бирү һәм аны кире кайтару тәртибе

6.1. Министрлык Татарстан Республикасы бюджет акчаларын төп бүлүчә булып тора һәм акчаларны эш көннәрендә исәпләнә торган биш көнлек сиктә Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсендә ачылган хосусый сиктыннан Идарәләрнең Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә территорияль бүлекләрендә ачылган хосусый сиктларына күчәрә.

Акчаларны Идарәгә күчәрү өчен нигез итеп Татарстан Республикасы муниципаль районына бирелергә тиешле грантлар турындагы жыелма исәп-хисап белешмәлеге алына, анда 10 нчы кушымтада бирелгән форма буенча грант алучылар һәм 11 нче кушымтада күрсәтелгән форма буенча шартнамә һәм чыгымнар планы күрсәтелә.

6.2. Министрлык жыелма исәп-хисап белешмәлеген, шартнамәне һәм чыгымнар планын, аларның керүенә карап, махсус журналда терки, ул номерлана, тегелә һәм аңа Министрлык мөһере сугыла. Теркәү язмасы теркәү номерын, документларны кабул итү датасын һәм конкурс комиссиясе нәтижеләре буенча грант суммасын үз эченә ала.

6.3. Министрлык документлар теркәлгән көннән соң биш эш көне эчендә аңа кергән документларны тикшерә һәм грант алучы тарафыннан 6.2. пункттына ярашлы рәвештә тапшырылган чыгымнар планын, исәп-хисап белешмәлеген һәм шартнамәне имзалый.

6.4. Гариза бирүчегә грант бирүдән түбәндәге очрақларда баш тартыла:

6.2. пунктында каралган документларның тулы пакеты тапшырылмаган булса;

6.2. пунктына ярашлы рәвештә тапшырылган документларда күрсәтелгән белешмәләрнең, исәп-хисапларның факттагы белешмәләргә, исәп-хисапларга туры килмәве ачыкланса.

6.5. Министрлык, Идарәләрнең Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә территорияль бүлекләрендә ачылган хосусый счетларына грант күчерү өчен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык департаментына түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе утырышы беркетмәсен раслау турында Министрлык боерыгын;

б) 6.2. пунктында күрсәтелгән һәм 6.3. пункты нигезендә имзаланган жыелма исәп-хисап белешмәләгә һәм шартнамә күчермәсен.

6.6. Идарә грантларны Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсенә территорияль бүлекләрендә ачылган КФХ хосусый счетларына КФХ башлыгы Идарәгә түбәндәге документларны тапшырган көннән соң 5 эш көненнән дә соңга калмыйча:

чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исемә бәясенә кимендә 40 процентын үз акчалары һәм (яки) кредит акчалары исәбеннән түләнүен раслый торган документларның 2 нче кушымтада каралган форма буенча, күрсәтелгән документларның күчермәләрен беркетеп, жыелма реестрны;

максат чыгымнарын түләүгә түләү йөкләмләрен, КФХ ның максат чыгымнары буенча йөкләмләре барлыкка килүгә нигез булган шартнамәләрен, аларда эш башкаручының (подрядчының, товар китерүченең) тулы исемә һәм товарның (хезмәт күрсәтүненең) исемә, чыгымнар планында каралган грант чикләрендәге суммага аларның саны (күләме).

6.7. Законнар нигезендә Министрлык һәм дәүләт финанс контроле органнары КФХ максатларының, шартларының һәм грантлар бирү тәртибенең үтәлешен тикшереп тора.

6.8. Грант алучылар, “Грантлар бирү күләме һәм шартлары” дигән 2 бүлектә күрсәтелгән грант алу шартларын бозган очракта, законнар нигезендә җавап тоталар.

6.9. Грант бирү федераль бюджеттан һәм Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслау лимитларын исәпкә алып башкарыла. Грант алуга конкурс сайлавын үткән гаризаларны канәгатьләндерү өчен быелгы елда бюджет акчалары җитәрлек булмаса, аларны финанслау элегә Нигезләмәгә ярашлы рәвештә максималь баллар саны буенча чират тәртибендә гамәлгә ашырылачак.

Грант акчаларын чыгымнар планына ярашлы рәвештә тотарга комачаулый торган эшқуарлык эшчәнлегә шартлары үзгәргән, проектны гамәлгә ашырудан баш тарткан, грантның максатчан билгеләнеше буенча тотылмавы һәм грант алу өчен дәрәҗә булмаган белешмәләр һәм документлар тапшырылу фактлары ачыкланган очракта, бирелгән грант суммасы законнар нигезендә кире кайтарылырга тиеш.

"КИЛЭШТЕРЕЛДЕ":
Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
идарәсе башлыгы

Ешлык: (киләсе артыелның 10 нчы
числына кадәр)

Эшчәнлек турында белешмәләр

201__ елга _____ ТР муниципаль районының _____ КФХ.
(Ф.И.О.)

"2017 - 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гайлә терлекчелек фермаларын
үстерү" программасы буенча _____ юнәлеше буенча _____ баш .

1. Житештерү күрсәткечләре:

Т/б №	Баш саны булу		Житештерелгән авыл хужалыгы продукциясе исеме	Авыл хужалыгы продукциясен житештерү күләме, тн		Сату күләме, тн		Алынган табыш, мең сум.		Барлык чыгымнар, мең сум.	Рентабельлек, %
	Авыл хужалыгы терлегенең исеме	Саны, баш.		Хисап чорында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)	хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (артыеллыкка)	Хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (артыеллыкка)		
1			Сөт								
2			Ит								
3			һ.б.ш.								
4											
5											
Барлыгы			Барлыгы								

2. Салым сату, хезмәткәрләр саны һәм аларның хезмәт хакы:

Т/б №	Хужалык хезмәткәрләренең белгечлеге исеме	Ф.И.А.и.	Исәпләнгән хезмәт хакы, мең сум		Барлыгы, салымнар	Салымнар, мең сум				
			Хисап елында барлыгы	шул исәптән хисап датасына (кварталга)		шул исәптән				
						хезмәт хакынан күчкерелгән акча	Жир салымы	Мөлкәткә салым	Транспорт салымы	Бердәм авыл хужалыгы салымы
1	КФХ башлыгы									
2	КФХ эгзасы									
3	грант алганчы хезмәткәрләр саны	_____ - кеше								
4	Яңа эшкә алынганнар									
5										
6										
Барлыгы										

3. Ферманы үстерүгә грант акчалары тотылуга бәя.

1	жир кишәрлеге зурлыгы (га) :	милектә -	арендада -
2	КФХ башлыгының субъектив бәяләве буенча, грант нәрсә эшләргә мөмкинлек биргән?		
3	Авыл хужалыгы продукциясен эшкәртү һәм сату ничек жайга салынган?		
4	КФХ да нинди социаль җаваплылык бар?		
5	КФХның нинди проблемалары, сораулары бар?		
6	КФХ ны үстерү перспективалары -		

Белешмәләрнең дөреслеген раслыйм:

КФХ башлыгы _____ /Ф.И.А. и. имза/

Мөһер
урыны

ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлығының 2017 елның 29
мартындагы 60/2-программа номерлы
боерыгы белән расланган Нигезләмәгә
2 нче кушымта

"КИЛЕШТЕРЕЛДЕ":

Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
идарәсе башлыгы

_____ / _____ /

Матди-техник кыйммәтләр, хезмәт күрсәтүләр, терлек, техника сатып алуға грант акчаларын тоту исәбенен
жыелма реестры

КФХ башлыгы _____

ТР _____ муниципаль районының _____ авыл жирлегә _____ торышына

Грант суммасы _____ мең сум

Ферма юнәлеше _____ баш

№№ т/б	Түләүне (түләү йөкләмәсен) раслый торган документ исеме	Документ датасы	Документ номеры	Кайдан (сатучы исеме)	Сатып алынган товар - матди кыйммәтләрнен (терлек, төзелеш материаллары, техника, хезмәт күрсәтүләр һ.б.) исеме	Үлчәү берәм леге	Саны	Бер берәм лек бәясе, сум	Сумма, сум	Финанслау чыганагы (грант, жәлеп ителгән яисә үз акчалары)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
	Барлығы:	X	X	X	X	X		X		

Белешмәләрнен дөреслеген раслайм: КФХ башлыгы _____ /Ф.И.А.и./ _____ /Имза/

Мөһер урыны

Татарстан Республикасы авыл хужалыгы
һәм азык-төлек министры урынбасары –
конкурс комиссиясе рәисе
Р.Р. Хәбиповка

(КФХ башлыгы Ф.И.А.и., яшәү урыны
адресы)

**“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер)
хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство
программасында катнашучыларны конкурс нигезендә сайлап алуда
катнашу өчен
гариза**

Мин, _____,

(гариза бирүченең тулы рәсми исеме)

мине “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер)
хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство
программасында (алга таба – Программа) катнашучыларны конкурс нигезендә
сайлап алуда катнашучылар составына кертүегезне сорыйм.

Моның белән мин түбәндәгеләрне раслыйм:

1. КФХ башлыгы булып эшләү урыны минем хезмәт эшчәнлегенең
бердәнбер урыны булып тора, һәм мин, әлеге КФХ нан тыш, коммерция
оешмасының гамәлгә куючысы (анда катнашучы) булып тормыйм.

2. КФХ карата үзгәртеп кору, юкка чыгару, банкротлык процедуралары
үткәрелми һәм хужалык эшчәнлеген башкарырга чикләүләр юк;

3. КФХ Конкурс уздыру турында нигезләмәдә күрсәтелгән максатларга
башка норматив хокукый актлар, муниципаль хокукый актлар нигезендә Россия
Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетыннан акча алучы булып
тормый.

4. КФХ ның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына Россия
Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетына шул исәптән башка
хокукый актлар нигезендә бирелгән субсидияләрен, бюджет инвентияләрен
кайтарту буенча вакыты узган бурычлары булмау;

5. КФХ ның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына Россия
Федерациясе законнары нигезендә түләү срогы житкән салымнар, җыемнар һәм
башка түләү йөкләмәләре булмау.

6. Программада катнашу шартлары белән таныштым һәм килешәм.

Тапшырылган документлардагы яки аларның күчермэләрендәге барлык мәғлүмат дәрәс, грант бирелүгә документлар карауда катнашучы затларның алар белән танышуына каршы түгел.

_____/_____/

(имза)

(Ф.И.А.и.)

« ____ » _____, 20 ____ ел

Мөһер урыны

Бизнес-планның тәкъдим ителгән формасы

Титул бите:

Күрсәтелә:

крестьян (фермер) хужалыгының (алга таба – КФХ), район исеме, баш исәбен күрсәтеп, гаилә терлекчелек фермаларының юнәлеше, төзелү датасы, КФХ адресы һәм КФХ элементә телефоны.

Резюме

Проект турында кыскача мәгълүмат бирелә:

крестьян (фермер) хужалыгы турында төп мәгълүмат: КФХ тулы исеме, ОГРНИП, теркәлү датасы, ИНН: _____

_____ ;

фактта урнашу урыны адресы: _____ ;

КФХ элементә телефоны _____ ;

КФХ башлыгының кыскача резюмеси: _____ ;

Ф.И.А.и., туу датасы һәм урыны, белеме, эш стажы: _____ ;

КФХ башлыгы паспорты

белешмәләре: _____ ;

КФХ башка эгъзалары буенча шул ук

белешмәләре: _____ ;

_____ ;

_____ ;

КФХ башлыгын да кертеп, КФХ эгъзаларының гомуми саны: _____ кеше;

КФХ эшкуарлык эшчәнлегенең төп төре: _____ ;

_____ .

2. Проект тасвирламасы

Тасвирлана:

проект максаты, юнәлеше, куәте: _____ ;

ферманың урнашу урыны: _____ ;

проектның социаль-икътисадый әһәмияте, кимендә өч эш урынын булдыру

өчен шартлар тудыру һәм

башкалар: _____ ;

_____ ;

_____ ;

бинаның, жир кишәрлегенең мәйданы, үз бәясен чыгару срогы сигез елдан артмаган гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү нигезләве: _____

_____;
 житештерелә торган продукциянең, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләрнең ассортименты (1 нче таблица): _____

_____;
 төп кулланучылар, сатып алу бәяләре, китерү һәм сату алымнары: _____

3. Финанс өлеше

Күрсәтелә:

проект бәясе, грант - 60 процент, үз акчалары – кимендә 10-40 процент һәм заем акчалары – кимендә 30 процент исәпкә алына, сатып алулар күрсәтелә (исеме, маркасы, саны, бәясе, хақы һ.б.ш.) (2 нче һәм 4 нче таблицалар):

_____;
 салым салу системасы төре, салым түләү күләмнәре: _____

4. Житештерү (оештыру) планы

Житештерү технологиясе (житештерү процессы тасвирлана); азыкка ихтыяж (бер башка, баш санына, бер сезонга, бер елга, азык берәмлекләре натурага күчерелә) исәп-хисабы. Азык житештерү планы (3 нче таблица). Ресурслар (КФХ матди һәм кешегә кагылышлы ресурслары карала). Авыл хужалыгы продукциясен житештерү һәм куллану балансы, шулай ук эпизодик характерга каршы чаралар үтәү:

5. Бизнес-планны гамәлгә ашырганда барлыкка килергә мөмкин куркынычлыктар

1 нче таблица

КФХ буенча терлекчелек продукциясен житештерү һәм сату планы

(проектның һәр елы өчен)

Еллар буенча	Продукциянең исеме	Баш саны	Савылга н сөт/ арттыры лган авырлык кг/грамм	Тулаем продукция күләме, тонна	Товар продукция күләме, тонна	Бер берәмл ек бәясе	Сатудан алынган табыш, мең сум
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
	Барлығы:						

КФХ буенча проектны гамэлгә ашыру чорында еллар буенча чыгымнар

№ т/б	Исеме	Еллар буенча сумма, мең сум									
		1ел	2	3	4	5	6	7	8	Барлыгы:	
1	Чимал, барлыгы: шул исәптән запчастьләр, азык _____ _____ _____										
2	Коммуналь түләүләр, барлыгы: шул исәптән электр энергиясе су белән тәмин итү жылылык энергиясе газлаштыру канализация _____										
3	Хезмәт хакы, барлыгы: шул исәптән исәпләнгән:										
4	Кредитларга һәм заемнарга хезмәт күрсәтү:										
5	Аренда барлыгы: шул исәптән:										
		жир									
		техника									
		бина									
6	Салымнар										
7	Башка чыгымнар, барлыгы: шул исәптән: _____										
8	Барлык чыгымнар:										
9	Барлык табыш:										
10	Грант										
11	Табыш / зыян										
12	Файда, процент										

Проектның үз бәясен чыгару срогы: _____

3 нче таблица

КФХ да азык эзерлөү планы

Еллар буенча	Азык исеме (төрләр буенча)	Мәйдан, гектар	Уңдырыш лылык, гектардан центнер	Тулаем жым, тонна	Өзер азык күләме, тонна	Азык баясе, мең сум		
						Барлыгы	шул исәптән	
							үзенеке	сатып алынган
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
	Барлыгы:							

**Гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә
чыгымнар планы проекты**

(муниципаль район, хужалык исеме, юнәлеше, баш саны, продукциянең еллык күләме.)

№ т/ б	Сатып алуларның исеме *	Сатып алуларның исеме	Исәбе	Бәясе	Барлығы	Финанслау чыганаclarы, мең сум		
						Грант, 60 процент	шул исәптән	
							30 процент	10 процент
1	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең проект-смета документларын эшләү							
	Статья буенча барлығы:	*	*	*				
2	Гаилә терлекчелек фермаларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү							
	Статья буенча барлығы:	*	*	*				
3	Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча житештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү							
	Статья буенча барлығы:	*	*	*				
4	Гаилә терлекчелек фермаларын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән жиһазлау, шулай ук аларны монтажлау							
	Статья буенча барлығы:	*	*	*				
5	Терлекчелек фермаларын нәселле һәм товар терлек белән комплектлау							
	Статья буенча барлығы:	*	*	*				
	Барлык чыгымнар:	*	*	*				

* Грант сорала торган юнәлешләрне генә кертергә

КФХ башлығы _____ «____» _____, 20__ ел
(Ф.И.А.и., имза) _____ мөһер урыны

Продукциянең еллык күләме _____ тонна булган,
 ТР _____ муниципаль районының
 _____ КФХ буенча
 проектны гамәлгә ашыру срогында
 көтү әйләнеше,

№ т/б	Күрсәткеч	Еллар буенча авыл хужалыгы терлеге саны, баш								
		Грант алган ел	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Ана башлар (сыер, ана баш сарык һ. б.ш.)									
2	ана башлар көтүен яңартуга / арттыруга ремонт көтү (тана, шешәк сарык һ.б.ш.)									
3	Яшь артым, барлыгы:									
	шул исәптән: үгезләр, бәрәннәр һ.б.ш.									
	таналар, сарык һ.б.ш.									
4	Симертүгә, барлыгы:									
	шул исәптән : бер яшьтән арткан таналар һ.б.ш.									
	бер яшьтән арткан үгезләр һ.б.ш.									
5	Ел дәвамындагы барлык башлар (1+2+3+4 битләр)									
6	Урнаштыруга (сатуга)									
7	Ел ахырына барлыгы (5 – 6 битләр)									

Искәрмә: Башка төр хайваннарның баш саны женси төренә һәм яшенә туры килгән төркемнә карап куела.

КФХ ның грант һәм үз акчаларын тоту графигы.
 Сарыф ителгән акча суммасы (үз һәм (яки) кредит) кварталлар буенча күрсәтелә,
 млн. сум.

№ т/б	Исеме (төзелеш эшләре, фермаларны техник яктан комплектлау, баш саннарының кирәкле саны һ.б.ш.)	Сроки выполнения работ и задач реализации проекта								
		2017 ел			2018 ел				2019 ел	
		2 кв.	3 кв.	4 кв.	1 кв.	2 кв.	3 кв.	4 кв.	1 кв.	2 кв.
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7	башка исәпләнгән ферманы кулланышка кергү									

КФХ башлыгы _____ «___» _____, 20__ ел
 (Ф.И.А.и., имза) мөһер урыны

Мөһер булганда

20 __ елның «__» _____ на (нә)

_____ муниципаль районының _____

авыл жирлегә крестьян (фермер) хужалыгында житештерү биналары,
 жиһазлар, терлек һәм кошларның баш исәбе булу турында
белешмә

№ т/б	Күрсәткечләр	Исәпләү берәмлеге	Саны
1	Мөгезле эре терлекнең баш исәбе - барлыгы,	баш	
	шулардан ана башлар – барлыгы,	баш	
	шул исәптән савым сыерлар	баш	
2	Атларның баш исәбе - барлыгы, шул исәптән	баш	
	3 яшьлек һәм аннан олырак бияләр	баш	
3	Дуңгызларның баш исәбе – барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана дуңгызлар	баш	
4	Сарыкларның баш саны - барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана сарыклар (ана башлар)	баш	
5	Кәжәләрнең баш саны - барлыгы,	баш	
	шул исәптән ана кәжәләр (ана башлар)	баш	
6	Кошларның баш саны - барлыгы, шул исәптән (төрләре буенча аерып язарга)	баш	
7	Техника булу (төрләре һәм маркалары буенча аерып язарга)	берәмлек	
8	Жир булу	гектар	
9	Житештерү биналары (исеме, майданы)	квадрат метр	
10	Житештерү биналарының электр энергиясе, су, газ, канализация, юл челтәрләренә тоташулары (санап үтәргә)	Ферма - _____, _____ _____ _____	

_____ (вазыйфа, Ф.И.А.и., имза)

«__» _____, 20__ ел

2017 елның 29 мартындагы 60/2-пр
номерлы ТР Авыл хужалыгы һәм азык-
төлек министрлыгы боерыгы белән
расланган Нигезләмәгә
6 нчы кушымта

Шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә РИЗАЛЫК

Мин _____,
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

шәхесне таныклый торган документ _____
№ _____,

(шәхесне таныклый торган документның төре, кайда, кем тарафынан һәм кайчан бирелгән)

_____ адресы буенча теркәлгән,
чынлыкта _____

_____ адресы буенча яшәүче,
420014, Казан ш., Федосеевская ур., 36 йорт адресы буенча теркәлгән Татарстан
Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгына (алга таба -
Оператор) үземнең шәхси мәгълүматларымны эшкәртүгә түбәндәге шартларда
рөхсәт бирәм:

1. Оператор минем шәхси мәгълүматларымны эшкәртүне бары тик “2017 –
2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары
базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында
катнашу максатларында гына гамәлгә ашыра ала.

2. Операторга эшкәртүгә бирелә торган шәхси мәгълүматлар исемлеге:
фамилия, исем, атасы исеме, туу датасы, паспорт мәгълүматлары, элементә
телефоны (өй, мобиль, эш телефоннары), фактта яшәү һәм теркәлү адресы, крестьян
(фермер) хужалыгы урнашкан урын адресы.

3. Операторга минем шәхси мәгълүматларымны эшкәртүгә, ягъни түбәндәге
гамәлләрне кылырга рөхсәт бирәм: шәхси мәгълүматларны жыю, системалаштыру,
туплау, саклау, төгәлләштерү (яңарту, үзгәртү), куллану, шәхси үзенчәлекләр
бетерү, блок кую, юк итү, шул вакытта мәгълүматларны эшкәртүнең югарыда
күрсәтелгән ысулларының гомуми тасвирламасы “Шәхси мәгълүматлар турында”
2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законда китерелгән, шулай ук
законда билгеләнгән очракларда мондый мәгълүматны өченче затларга бирергә.

4. Әлеге ризалык аңа кул куелган датадан башлап ун ел дәвамында гамәлдә
була.

“Шәхси мәгълүматлар турында” 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы
Федераль закон нигезләмәләре белән таныш булуымны, шәхси мәгълүматларны
яклау өлкәсендә хокуклар һәм бурычлар миңа аңлатылуын раслыйм.

_____
(имза)

_____
(фамилиясе, исеме, атасы исеме)

« ____ » _____ 201_ ел.

“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер)
хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство
программасында катнашучы
ТР _____ муниципаль районының
_____ крестьян (фермер) хужалыгы
анкетасы

№ т/б	Күрсәткечнең исеме	Гариза бирүче турында мәгълүмат
1	КФХ исеме	
2	КФХ башлыгының Ф.И.А.и.	
3	ИНН	
4	Факттагы адресы (ферманың фактта урнашу яки төзелеш урыны):	
5	Тәрбиясендә торучы затлар саны: шулардан 18 яшькәчә булганнар:	
6	КФХ дәүләт теркәлүе урыны (урнашу урны адресы)	
7	КФХ урнашу урынының факттагы адресы:	
8	Хезмәткәрләр саны, барлыгы: шулардан : 1) КФХ башлыгы һәм әгъзалары: 2) даими хезмәткәрләр (конкурста катнашканчы КФХда эшләүчеләр):	
9	КФХ әгъзасының (әгъзаларының) КФХ башлыгына карата туганлык дәрәжәсе һәм (яки) сыйфаты	
10	Сезонлы (вакытлыча) хезмәткәрләр саны	
11	КФХ элементә телефоннары	
12	КФХ башлыгының социаль категориясе (инвалид, инвалид балаларны тәрбияләүче ата-ана, күпбалалы ата-ана, элеккеге хәрби хезмәткәр, мәгариф учреждениесен тәмамлаучы):	

КФХ башлыгы _____, 20__ ел
имза (ф.и.а.и.) (дата)

Мөһер булган очракта

2017 елның 29 мартындагы 60/2-пр номерлы
ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы боерыгы белән расланган
Нигезләмәгә
8 нче кушымта

“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары
базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасында
катнашуга

ТР _____ муниципаль районының
_____ крестьян (фермер) хужалыгы документлары

ИСЕМЛЕГЕ № _____

бит №

1. _____ биттә, _____
2. _____ биттә, _____
3. _____ биттә, _____
4. _____ биттә, _____
5. _____ биттә, _____
6. _____ биттә, _____
7. _____ биттә, _____
8. _____ биттә, _____
9. _____ биттә, _____
10. _____ биттә, _____
11. _____ биттә, _____
12. _____ биттә, _____
13. _____ биттә, _____
14. _____ биттә, _____
15. _____ биттә, _____
16. _____ биттә, _____
17. _____ биттә, _____
18. _____ биттә, _____
19. _____ биттә, _____
20. _____ биттә, _____

Документларны тапшырды :

Документларны кабул итеп алды:

_____
(КФХ вәкиленең Ф.И.А.и.)

_____
(ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы
вәкиленең Ф.И.А.и.)

(имза)

(имза)

« ____ » _____, 20__ ел

Мөһер булган очракта

« ____ » _____, 20__ ел

**“2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында
крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек
фермаларын үстерү” программасы буенча гаилә терлекчелек
фермаларын үстерүгә грант бирү турында
шартнамә**

№ _____

20 __ елның _____

Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы
исеменнән, алга таба “Грант бирүче” дип йөртеләчәк, Татарстан
Республикасы Министрлар Кабинетының “Татарстан Республикасы Авыл
хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы мәсьәләләре” 2005 елның 6
июлндәге 316 номерлы карары белән расланган Нигезләмәгә ярашлы
рәвештә эш йөртүче Татарстан Республикасы Премьер-министры
урынбасары - Татарстан Республикасы авыл хужалыгы һәм азык-төлек
министры Әхмәтов Марат Готыф улы, бер яктан, һәм Татарстан
Республикасы _____ муниципаль районы _____
крестьян _____ (фермер) хужалыгы _____ исеменнән
_____ нигезендә эш йөртүче КФХ
башлыгы _____, ОГРНИП - _____,
алга таба “Грант алучы” дип йөртеләчәк, икенче яктан, икесе бергә “Яклар”
дип йөртеләләр, конкурс үткәрү нәтижәләре буенча (конкурс комиссиясе
утырышының _____ елның “_____” _____ № _____
беркетмәсе, бюджет акчаларын бүлеп бирү турында Грант бирүченең
_____ елның “_____” _____ № _____ боерыгы)
түбәндәгеләр турында әлегә шартнамәне төзедә:

1. Шартнамә предметы

1.1. Грант _____ бирүче _____ Грант _____ алучыга
_____ өчен

(эшчәнлек юнәлеше)

грант рәвешендә гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант бирә.

1.2. Грант алучы грантны конкурс комиссиясе тарафыннан расланган
чыгымнар планы нигезендә әлегә фермадагы _____ тонна
_____ продукциясенен
еллык күләме белән _____ га (гә)
гранттан файдаланырга йөкләмә ала.

1.3. Грант суммасы Грант бирүче тарафыннан Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсенә (алга таба – Идарә) Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсе территорияль бүлегендә ачылган хосусый счётына, ә Идарә тарафыннан Грант алучының Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсе территорияль бүлегендә ачылган хосусый счётына күчерелә һәм _____ (_____) сум тәшкил итә.
(суммасы язмача)

2. Грант бирүченә хокуклары һәм бурычлары

2.1. Грант бирүче:

Грант алучы тарафыннан аңа әлеге Шартнамә нигезендә йөкләнгән бурычларның үтәлешен тикшереп тора;

Грант алучыдан проектны гамәлгә ашыруга кагылышлы финанс һәм беренчел исәпкә алуға кагылышлы башка документларын соратып ала;

бары тик проектны гамәлгә ашыру өчен грант чыгымнарын раслау өчен Грант алучы тарафыннан тапшырылган документларны тикшерә, шулай ук проектның чынбарлыкта гамәлгә ашырылуын тикшерә;

Грант алучыга карата “2017 – 2020 елларга Татарстан Республикасында крестьян (фермер) хужалыклары базасында гаилә терлекчелек фермаларын үстерү” ведомство программасы таләпләрен бозуларны бетерүгә һәм аларның үтәлүен тәмин итүгә юнәлтелгән Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Шартнамәдә каралган гамәлләр башкара.

2.2. Финанслау лимитлары булганда, әлеге Шартнамә төзелгән вакыттан 5 эш көненнән дә соңга калмыйча Грант алучыга акчаларны күчерү юлы белән грант суммасын түләүне башкара.

2.3. Грант алучы тарафыннан “2017 елда агросәнәгать комплексына дәүләт ярдәме чаралары турында” 2017 елның 10 февралендәге 77 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарында каралган грант бирү тәртибе, максатлары һәм шартлары бозылу, шул исәптән әлеге шартнамә нигезендә Грант алучы тапшырган документларда дөрәс булмаган белешмәләр бирелү факты (фактлары) билгеле булган яки бу хакта Дәүләт финанс контроле органынан мәгълүмат алынган очракта, күрсәтелгән хокук бозуларны бетергәнгә кадәр грант бирүне туктатып тора, бу хакта, туктатып тору турында карар кабул иткән датадан 10 эш көненнән дә соңга калмыйча, Грант алучыга хәбәр итү мәжбүри.

3. Грант алучының хокуклары һәм бурычлары

3.1. Грант алучы:

3.1.1. 5 эш көне эчендә Федераль казначылыкның Татарстан Республикасы буенча идарәсе территориаль бүлегендә хосусый счет ачарга йөкләмә ала;

3.1.2. Идарәгә түбәндәге документлар тапшыра:

чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алуларның һәр исеме бәясенен кимендә 40 процентын үз акчалары һәм (яки) кредит акчалары исәбеннән түләнүен раслый торган документларның Министрлык боерыгы белән расланган формасы буенча, күрсәтелгән документларның күчермәләрен беркетеп, жыелма реестрны;

максат чыгымнарын түләүгә түләү йөкләмәләрен, КФХ ның максат чыгымнары буенча йөкләмәләре барлыкка килүгә нигез булган шартнамәләрен, аларда эш башкаручының (подрядчының, товар китерүченең) тулы исеме һәм товарның (хезмәт күрсәтүнең) исеме, чыгымнар планында каралган грант чикләрендәге суммага аларның саны (күләме) күрсәтелә;

3.1.3. Грант хисабына башкарыла торган операцияләреннән аерым-аерым аналитик исәбен алып барырга йөкләмә ала;

3.1.4. 1.1, 1.2., 3.1. пунктлар нигезендә билгеләнгән нәтижәлелек күрсәткечләренә һәм (яки) башка күрсәткечләргә ирешүне тәэмин итәргә;

3.1.5. Грант акчаларын тотып бетергән көннән башлап 5 ел дәвамында КФХ башлыгы Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгына (алга таба – Министрлык) “Эшчәнлек турында белешмәләр” формасы буенча грант бирү нәтижәлелеге күрсәткечләренә ирешү турында яртыеллык һәм еллык хисаплар тапшыра. Хисаплар Министрлык боерыгы белән расланган формалар буенча грант алучы тарафыннан хисап чоры беткәннән соңгы 10 көнлек срукта тапшырыла. Идарәләр хисаплар алганнан соңгы 10 көнлек срукта аларны килештерә һәм Министрлыкка тәкъдим итә;

3.1.6. Грант алган көннән соңгы 24 ай дәвамында Министрлыкка “Жыелма реестр” формасы буенча, хисап документларын беркетеп, грант акчаларының максатка ярашлы тотылуы турында йомгак хисап тапшыра. Хисап документларына законнар нигезендә шундый документлар дип танылган документлар (товарлар һәм (яки) хезмәт күрсәтүләр өчен түләүне һәм аларны алуны раслый торган документлар, фоторәсемнәр) керә. Хисаплар Грант алучы имзасы һәм мөһере белән (булган очракта) таныкланган һәм Татарстан Республикасы _____ муниципаль районында авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе башлыгы белән килештерелгән булырга тиеш.

3.1.7. Грант алганнан соң кимендә биш ел дәвамында авыл хужалыгы эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

3.1.8. Грант алган елда кимендә өч даими яңа эш урыны булдыра һәм аларны грант акчаларын тотып бетергән көннән соңгы кимендә 5 ел дәвамында саклап кала;

3.1.9. Хосусый сетына акчалар килгән көннән алып 24 ай эчендә грант акчаларын тота;

3.1.10. Чыгымнар планында күрсәтелгән сатып алулар исемнәре бәясенәң кимендә 40%ын үз һәм (яки) кредит акчалары исәбеннән түли;

3.1.11. Грант алган көннән соң 24 ай эчендә авыл хужалыгы терлегенәң санын Чыгымнар планында күрсәтелгән _____ башка житкерә, еллык житештерү күләме _____ булуны тәмин итә һәм аларны грант суммасын тотып бетергән көннән алып 5 ел дәвамында саклап кала.

3.1.12. Авыл хужалыгы продукциясенәң артымын грант бирелгән елга кадәрге елга караганда 10 процент дәрәжәсендә булуны тәмин итә;

3.1.13. Грант алучының гранттан файдалану шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәвенә Грант бирүче һәм дәүләт (муниципаль) финанс контроле органнары тарафыннан тикшерүләр уздырылуга ризалык бирә.

3.2. Грант акчаларына сатып алынган активлар Грант алучы исеменә теркәлгән булырга һәм аның тарафыннан муниципаль район территориясендә кулланылырга тиеш.

3.3. Грант алучы тарафыннан грант акчаларына сатып алынган мөлкәт грант акчаларын тотып бетергән көннән 5 ел дәвамында бүләк ителергә, арендага тапшырылырга, башка затлар файдалануына бирелергә, алмаштырылырга яки пай, кертем рәвешендә кертелергә яисә законнар нигезендә башка төрле тартып алынырга тиеш түгел.

3.4. КФХ башлыгы алган акчалар хисабына чит ил валютасын сатып алу тыела, моңа югары технологияле импорт жиһазларын, чимал һәм комплект әйберләрен сатып алганда (китергәндә) Россия Федерациясенәң валюта законнары нигезендә башкарыла торган операцияләр, шулай ук әлеге акчаларны башка операцияләргә бирү максатларына ирешү белән бәйлә булган операцияләр керми.

3.5. Гранттан файдалануга йомгак ясап, Грант алучы Татарстан Республикасы Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының тармак бүлекләре, аудит һәм коррупциягә каршы эш бүлеге һәм гаилә терлекчелек фермаларын үстерүгә грант бирү өчен крестьян (фермер) хужалыклары проектларын сайлап алу буенча конкурс комиссиясе рәисе белән берлектә грантның максатчан билгеләнеше буенча тотылуы турында “Килештерү кәгазе”н имзалыйлар.

4. Яклар җаваплылыгы

4.1. Яклар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә үз йөкләмәләре буенча җаваплы була. Министрлык һәм дәүләт (муниципаль) финанс контроле органнары законнарда билгеләнгән тәртиптә гранттан файдалану шартлары, максатлары һәм тәртибе үтәлүне тикшерәләр.

4.2. Шартнамәнең 3.1. пункттында билгеләнгән грантлар бирү максатлары һәм шартлары бозылган, грантларның максатчан билгеләнеше буенча кулланылмавы йә грант алу өчен дәрәс булмаган белешмәләр һәм документлар тапшырылу фактлары ачыкланган очракта, бирелгән грантлар

Министрлыктан тиешле таләпләр алынган көннән 60 көн эчендә Татарстан Республикасы бюджеты керемәнә кире кайтарылырга тиеш.

4.3. Грант алучы тарафыннан Министрлыкка һәм Идарәгә тапшырыла торган документларның дәрәслеге өчен җаваплылык Грант алучыга йөкләнә.

4.4. Күрсәтелгән акчаларны бюджет керемәнә ихтыярий кире кайтарудан баш тартылган очракта, алар законнар нигезендә мәҗбүри тәртиптә түләтелергә тиеш.

4.5. Шартнамәне гамәлгә ашыру барышында барлыкка килергә мөмкин низаглар Якларның үзара сөйләшүе юлы белән хәл ителергә тиеш.

Низагларны үзара сөйләшү юлы белән хәл итеп булмаган очракта, алар гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә хәл ителергә тиеш.

4.6. Яклар Шартнамәдә каралган бурычларын тулысынча яки өлешчә үтәмәгән өчен җаваплылыктан бары тик форс-мажор шартлар барлыкка килгәндә генә азат ителәләр (РФ ГК ның 401 ст., 3 п.). Ләкин мондый шартлар барлыкка килгәндә, әгәр алар беткәннән соң бурычларны үтәү мөмкинлеге сакланып калса, Грант алучының йөкләмәләре үзләреннән үзләре туктатылмый.

4.7. Шартнамә, ахырдан бюджет законнары нигезендә тиешле бюджетка _____ мең сум күләмендәге грантны кире кайтаруны күздә тотып, Якларның үзара ризалыгы белән вакытыннан алда өзелергә мөмкин.

4.8. Шартнамәне Грант бирүче таләбе буенча суд тәртибендә өзү Россия Федерациясе Граждан кодексының 450 статьясы нигезендә түбәндәге очракларда башкарыла:

1) грант куллану һәм Шартнамә йөкләмәләрен үтәү турында хисаплар Грант алучы тарафыннан бөтенләй тапшырылмаганда яки тулы булмаган күләмдә тапшырылганда;

2) Грант бирүче хисап документларын тикшергәндә Грант алучы биргән белешмәләренең махсус бозып бирелүе ачыкланганда;

3) грант акчаларының максатчан кулланылмавы ачыкланган очракларда;

4) Грант алучының эшчәнлегенә биш ел эчендә туктатылган һәм (яки) Грант алучының проектны гамәлгә ашыру буенча үзенә алган йөкләмәләрен үтәмәве очрагында;

5) әгәр проект Шартнамә төзегән көннән 24 ай эчендә гамәлгә ашырылмаса, моңа җитди сәбәпләр булмаганда (жиңеп булмаслык көч, ягъни гадәттән тыш шартлар (жир тетрәү, давыл, су басу, янғын һ.б.), авыру яки имгәнү аркасында Грант алучының 24 айдан артык озак вакыт дәвамында вакытлыча эшкә сәләтсез булуы, якин туганының сәламәтлегенә бозылу сәбәпле аны карау таләп ителү).

5. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Шартнамә аңа кул куелган көннән үз көченә керә һәм 20__ елның _____ кадәр гамәлдә була.

5.2. Шартнамәгә барлык үзгәрешләр һәм өстәмәләр Яклар тарафыннан имзалана торган өстәмә килешүне язма рәвештә тутыру юлы белән Якларның узара ризалыгы белән кертелә.

5.3. Шартнамә Якларның һәркайсына берәр нөсхә булырлык итеп ике нөсхәдә төзелде, икесе дә тигез юридик көчкә ия.

6. Якларның реквизитлары һәм имзалары.

Грант бирүче:

Татарстан Республикасы Авыл
хужалыгы һәм азык-төлек
министрлыгы
420014, Россия, Татарстан
Республикасы, Казан ш.,
Федосеевская ур., 36 й.
р/с 40201810900000000002 в ГРКЦ НБ
РТ банка России
БИК 049205001
УФК по РТ (Минсельхозпрод РТ –
л/сч. ЛБ 007090001 Аппарата МСХиП)
ИНН 1654019555
КПП 165501001
ОГРН 1021602854580

Татарстан Республикасы Премьер-
министры урынбасары – Татарстан
Республикасы авыл хужалыгы һәм
азык-төлек министры

М.Г.Әхмәтов

_____ (имза)

Мөһер урыны _____, 20__ ел.

Грант алучы:

_____ теркәлү адресы _____

_____ яшәү адресы _____

_____ паспорт: серия _____, № _____ бирелгән

_____ Бирелү датасы _____

_____ р/с _____

_____ (банк исеме)

_____ к/с _____

_____ (банк исеме)

_____ БИК _____

_____ банк ИНН _____

_____ КПП _____

_____ ОГРНИП (ОГРН) _____

_____ КФХ башлыгы ИНН _____

_____ (ф.и.а.и.)

_____ (имза)

Мөһер булган

очракта _____

_____, 20__ ел

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
 Татарстан Республикасы авыл
 хужалыгы һәм азык-төлек
 министры урынбасары

_____ Р.Р. Хәбилов
 «__» _____, 20__ ел

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
 Татарстан Республикасы авыл
 хужалыгы һәм азык-төлек
 министры урынбасары

_____ Н.Н. Хәҗипов
 «__» _____, 20__ ел

«КИЛЕШТЕРЕЛДЕ»:
 Министрлыкның
 инвестицияләр сәясәте һәм
 максатчан программалар
 бүлеге башлыгы

_____ И.Ш. Гафуров
 «__» _____, 20__ ел

М.У.

ТР _____ муниципаль районы буенча
 20__ елда гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә грант бирү өчен
 _____, 20__ елдагы _____ номерлы жыелма исәп-хисап белешмәлеге

№ т/б	Крестьян (фермер) хужалыгы башлыгы Ф.И.А.и.	Объектның төре, проект куәте	Проект бәясе, мең сум	Бирелергә тиешле грант суммасы, мең сум		
				барлыгы	шул исәптән	
					федераль бюджет	ТР бюджеты
	1	2	3	4	5	6
	Район буенча барлыгы:					

Белешмәләрнең дөрөсләген раслыйм:

ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгының

ТР _____ муниципаль районында Идарәсе башлыгы _____

(имза)

(Ф.И.А.и.)

Мөһөр урыны

“Раслыйм”:
Конкурс комиссиясе рәисе

Р.Р. Хәбилов _____

(имза)

“ _____ ” _____, 20 _____ ел

ТР _____ муниципаль районының

_____ крестьян (фермер) хужалыгы базасында

(хужалык исеме, ферма эшчәнлегә юнәлеше)

гаилә терлекчелек фермасын үстерүгә

чыгымнар планы,

(продукция житештерүнең еллык күләме)

№	Сатып алуларның исеме*	Финанслау чыганаclarы, мең сум		
		Барлы гы	шул исәптән	
			грант (60 процент)	үз акчалары (40 һәм аннан күбрәк процент)
1	Гаилә терлекчелек фермасын тозу, реконструкцияләү яки модернизацияләүнең документларын эшләү проект			
2	Гаилә терлекчелек фермасын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү			
3	Терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча житештерү объектларын төзү, реконструкцияләү яки модернизацияләү			
4	Гаилә терлекчелек фермасын һәм терлекчелек продукциясен эшкәртү буенча объектларны жиһазлар һәм техника белән комплектлау, шулай ук аларны монтажлау			
5	Авыл хужалыгы терлеген сатып алу			
	Барлык сатып алулар:			

Искәрмә:

* Проектта катнаша торган юнәлешләрне генә кертергә. Чыгымнар планын конкурс комиссиясе белән килештермичә үзгәртү рөхсәт ителми.

КФХ башлыгы _____ (_____) Мөһөр булган « _____ » _____, 20 _____ ел
очракта